UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

Vndecim priores pandectarum libri hîc explicantur

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De in ius vocando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95903

Visual Library

a procuratore.dic quod ſic abſente domino.C.de procu.l.iij.⁊
authentica.qua in prouincia.⁊.l. vt perfectus.⁊.j.ex quibus.
cau.maiores.l.is q rei.ſm verã lecturam hoc veruz ſi conſtat
de eius mandato,alias non poteſt citari:quia non conſtat iu-
dici quod ſit legitima perſona.vt no.Jaco.but.C.vnde vi.l.
a meminerint[a]

Omnibus magiſtrati-

bus.¶ In text.ibi,non tantum. vide Archidia-
co.lxxiiij.diſtinctio.honoratus.ad finem.¶ In
text.ſuper.verbo poteſtatis.vide in Specu.de iuriſdictione
omnium iudicum.in fine.

¶ De in ius vocando. Rubrica.

Super rubrica.

Diuide iſtuz tit. totum in
quatuor partes ſecundum Odoff.quia pri-
mo dicit quid eſt in ius vocare.ſecundo di-
cit qui prohibentur in ius vocari de iure ci-
uili.tertio dicit qui prohibentur de iure pre
torio,quarto ponuntur queſtiones extrauagantes.Ad pri-
mum facit.l.j.Ad ſecundum facit.l.ij.et.iij.in principio.l.iiij.
Ad tertium.l.v.§.pretor.vſque ad.l.quamuis.et abinde infe-
rius.Ad quartum explicatur.que diuiſio etiam colligitur ex
gloſſ.d.§.pretor.et not.in gloſſ.rubrice,quod citatio eſt de or-
dine iudiciorum.

1 Proceſſus an dicatur inchoatus per citationem non
comparente actore.
2 Proceſſus ſine citatione,an dicatur valere.
3 Citatus preſens an teneatur aduerſario reſpondere.
4 Teſtis dictum,an valeat,ſi de citatione non appareat.
5 Citatus,an preſumatur quis,eo ip o,ꝙ comparuit.

b In ius[b] vocare.

Non ſummatur
quia ſeipſuz ſum
mat.¶ In gloſſ.ſua que incipit,id eſt, vt experia
tur.ibi,reſpondeat,id eſt,non veniat.not.hac ex-
poſitionem,quod reſpondere ponitur pro comparere.et ſic
eſt argumen.quod aliud eſt promittere reſpondere vbique lo
corum,aliud promittere ſoluere.In eadem gloſſ.ibi,ſine du-
bio.ſed an per ſolam citationem dicatur proceſſus inchoa-
c tus[c] gloſſ.rubric.ſentit quod ſic.ad idem facit quod no.C.de
tempo.appella.§.illud.vbi dicitur procedere in appellatione
ille qui facit citari appellatum.nam citatio eſt de proceſſu vt
extra de probatio.ca.quoniam contra falſam.in contrarium
facit in auten.de litig.§.omnes.et quod not.in.l.prima.C.de
preſcrip.long.temp.C.de iuriſ.om.iud.in criminali.⁊ quod
nota.C.ne filius pro pat.authen.habita.prima verior eſt per
1 tex.inſti.de pe.te.liti.§.fin.¶ †Sed an dicatur proceſſus in-
choatus per citationez non comparente actore.dic quod nõ.
vnde non eſt facta interruptio preſcriptionis.vt not.Guliel.
de cu.C.de preſcript.xxx.an.l.ſicut.¶ In eadem.gloſſ.ibi, li-
belli oblatio.nota.ſingularem gloſſ.quod libelli oblatio que
fit iudici antequam pars citetur non dicitur proprie de pro-
ceſſu cauſe hinc eſt quod libellus offertur die feriata.vt.C.de
adult.l.miles.§.ſexaginta.¶ Ex hoc not.quod dicitur pro-
cedere in appellatione ille qui tantum offert libellum.quid
de verbo exercere.dic vt not.j.de excu.tut.titius.per gloſſ.⁊
2 Jac.de are.¶ †Extra queritur.an valeat proceſſus ſine cita
tione.dicit hic Gul.de cu.quod ſic quando proceditur contra
preſentem,ſecus ſi procedatur contra abſentem ⁊ eſt expreſ-
ſum.j.de re iudic.l.de vnoquoqꝫ.⁊.j.de mino.l.etiam.§.fina.
ibi dum dicit preſente vel vocato.ex quo apparet quod pre-
ſentia equiparatur citationi.vnde per productionem inſtru-
menti factam contra preſentem in iudicio,ita interrumpitur
3 preſcriptio ſicut per citationem.quod not.¶ †Item an pre-
d ſens citatus teneat reſpondere[d] aduerſario.ſentit hic Guliel-
mus.de cu.quod ſic,niſi habeat fori priuilegium.vt.j.de indi.
l.ij.§.legatis.quod dic vt nota.Joan.andr.capitu.vltimo.de
elec.lib.vj.nouella.¶ †Item quero an dictum teſtis,ſi non
apparet de citatione,valeat.dic vt not.in.l.poſt legatum.§.
his vero.de his qui.vt indign.quam gloſſ.alibi non habes.
4 ¶ †Item quero an preſumatur citatus quis eo ipſo quod
comparuit.⁊ dic vt not.Archi.lxxxij.diſtinctio.capit.poſtu-
laſti.¶ Ulterius quero ſi apparet de relatione nũtij ⁊ non de
commiſſione an preſumatur facta commiſſio.⁊ dicit vt nota.
Cyn.C.de exh.re.neminem.¶ Ultimo quero vtrũ citatio.l.
ſit vera citatio dicit Specu.de contu.§.j.in fi.quod ſic ⁊ ideo
non ſunt ferie in citatione legali.quod tene menti.¶ Ulti-
timo adde quod notat.Jacob.de are.de iniuſto.teſtamento.
l.ſi quis filio.§.j.vide omnino ⁊ quod notat.in.capitu.j.de iu-
dicijs.in cle.

In ius.

¶ In tex.eodem.vide omnino quod
notat.capi.primo.de iudi.in clemen.
Et an valeat ſententia ſi nõ conſtat de citatione.
vide hic per Gulielmum.⁊ per Jac.de iniuſto te
ſtament.ſi quis ex in fin.In gloſſ.precedentis que incipit,
not.ex hoc.in verſi.iniuſtam.vt.l.conſequenter.de lib.cauſa.
argu.contra.j.de furtis qui rem ſibi.vbi falſa opinio non
excuſat.ſolu.non excuſat a culpa,ſed a dolo ſic, vt hic ⁊.j.vi
bonorum rap.l.ij.§.ſi publicanus.⁊.C.de plagia.l.plagij.vbi
de hac,vt notat.j.de appel.l.ex conſenſu.§.final.⁊ facit.j.de
fi.lib.notarium.§.artifi.⁊ ſol.mat.ſi cum dotem.§.eo autem
tempore.

In ius vocati.

Ex iſta.l.collige.xv.vel
xvj.exceptioneſq̃ poſ
ſunt opponi quod citatio ſit nulla ipſo iure.⁊ hoc
facit vſque ad.§.pretor ait.j.l.iij.¶ In textu.in
carcerem duci.allegatur pro opi.illorum qui dicunt quod car
cerare ſit meri imperij.ad idem allegatur.ſupra de ori.iudi.l.
ij.exactis deinde regibus.¶ In textu.ibi,dum.ex iſta di-
ctione,dum.apparet quod loquitur quando citatur pro[ ]tũc.
nam diuinum officium non poteſt impediri.ſed ſi conferatur
citatio in horam cõgruam valeat bene citatio.ſcilicet finito
officio diuino.Ex hoc apparet quod alias valet citatio.que
ſic fit.vt citatus tunc immediate compareat quia intra ſpa-
tium temporis non eſt de citationis ſubſtantia.quod notat.
in textu.¶ In textu.ibi,non.debet nec re nec verbo.⁊ nota
multa in hac.l.que poſſunt opponi capture.ſecundum Bar.
¶ In textu.ibi,cauſam agit ille qui comparuit coram vno
iudice non poteſt inde abſtrahi.⁊ ad alium duci,vel citari.j.
in.l.quicqꝫ comparuerat.ſed debeat comparere coram vno et
citatur coram alio.⁊ in hoc differunt.qr iſta loquitur in repre-
ſentato.⁊ illa in repreſentando.¶ In gloſſ.que incipit.ſed
nec:in fin.notat.gloſſ.qui contineantur nemine familiarium.
Bald.

Additio Baldi.

In ius.

In textu.tranſuehatur vt predo-
nem thebaldum.¶ Ibi dum ſa-
cra.interim dum dicit.Baldus.¶ In gloſſ.impe
rium.ibi, nec maiores quandoque.puta quãdo eſt
tale dictum ex quo debeant deponi alias non,niſi eſſent per-
petui.

Uel qui cadauer.

Uide Innocen.
extra de dilatio.
capitu.preterea ⁊ de foro.competenti.licet.in prin
cipio.et dic.Aut ſententia non facit mentionem
de proceſſu.⁊ tunc non pſumitur pro proceſſu, niſi probet.de
e proba.quoniam contra.[e] Alij dicunt vt.Hoſtien.quod ante
ſententiam non preſumitur pro proceſſu,ſed poſt ſententiam
ſic.Aut facit mentionem de proceſſu ⁊ tunc aut fuit lata ſen-
tentia contra abſentem.⁊ idem aut contra preſentem,non re-
clamantem ⁊ adhuc idem.Aut contra preſentem ⁊ non recla-
mantem.⁊ tunc preſumitur pro proceſſu niſi negatiua probe-
tur ſecundum Innocent.ad quod.C.de religio.l.prima.in fi.
ff.de excuſat.tut.caius.negatiua proceſſus eſt probabilis.vt
notat.in.l.ij.C.de erro.aduocat.Aut contra preſentem ⁊ con
ſentientem.⁊ tunc proceſſus non poteſt negari.vt.C.de con-
trahen.⁊ committen.ſtipulatio.optimam.C.de fide inſtru-
mentorum.⁊ iur.ha.fiſcali.l.j.vide hic not.per Jacob.de are.
⁊ Cyn.C.de fide inſtrumento.l.emancipatio.⁊ facit extra de
re iu.ſicut nobis.⁊ vide de leg.iij.fideicom.§.j.per Ja.de are.
per Cyn.C.de edendo.procur.vide omnino.l.vltim.quando.
prouo.not.

1 Carceratus pro vna cauſa,ab alio iudice pro alia cauſa
recommendari non poteſt.
2 Quicquid poteſt opponi citationi,poteſt opponi recommen-
dationi.

a ¶ L.meminerint.⁊ ibidem
vide bar.ver.
quero dicitur
hic ⁊ eundem
bal.in.d.l.iij.l
primo nota.et
bar.in.l.ſolẽt.
in ver.vlti.no.
de libe.lega.

b ¶ In ius.cõ-
cordat huic.l.
tex.i.c.prohi-
bentur.ij.q.j.
bar.i.l.de pu-
pillo.§.ſi quis
ipſi pretori.in
j.qõ.j.de noui
ope.nun.

c ¶ Inchoat[9].
vide Feli.in.c.
de li.ob.⁊ do.
alex.d imo.i.l.
cui fundus.in
prin.ſi cer.pe.

d ¶ Rñdere.p
qua materia
vide fel.in.c.j.
in ver.no.etiã
qd preſens.de
iud.⁊ in.c.j.in
ver.an autem.
de libel.obla.

e ¶ Oñi cõtra:
⁊ ibidem vide
Fely.ver.gl.ſi.
in ſi.cum non-
nullis.ver.ſeq.
vbi late.⁊ not.

1 **Q**Uiqȝ. † In textu.ibi,certo loco ſiſti.argu,
quod ille qui eſt in carcere pro vna
cauſa,non poſſit recommēdari ꝑ alia ab alio indi-
ce.quia cum iſta detentio dicatur citatio re.non
debet a diuerſis recitari.ſed contrarium eſt verum quia etiaȝ
a ille qui eſt de carcere poteſt citari[a] ⁊ re.⁊ verſ.vt nota.in.l.ij.
C.ex qui.cau.ma.non ob.hec.l.quia intelligitur in actibus
qui impediunt ſe concurſu.ſed vbi non eſt impedimentum
per concurſum cuilibet iudici eſt obediendum.vt not.in.l.ij.
2 §.fina.de cuſt.re. ¶ † Nota.tamen quod quicquid poteſt op
poni citationi,poteſt opponi recōmendatiōi que fit in carce-
re que eſt ſpecies citationis.dicit tamen Bar.diſputando.in
q.que icipit lapus.ꝙ ſi principalis captura non tenet recom-
mendatio non poteſt fieri quia ſpoliatus libertate ſua eſt an
te omnia reſtituendus.⁊ quia ſi non tenet principale,non te-
net adiunctum ſibi per.l.cum vnus poſt principiū.de bonis.
aut.indi.poſſid. ¶ In gloſ.que incipit ſi merum.nota.hanc
gl.bene.

a ¶ Citari.adde do.Alexan.de imol.in.l.ij.⁊ Paul.de caſt.in.l.q̄ſitū.vbi etiā ꝑ do.Alex.de re iudi.⁊ do.Alex.in l.ij.§.ij.ſi quis cau.

b ¶ Ad naturales.vide oīno gemi.in.c.ſtatutū.el.ij.de here.in.vj.⁊ frā.are.in.l.ſi is q.de vul.⁊ pup.i medio.j.col.

Parentes. Nomen parentis indiffinite prolatuȝ
accipitur in infinitum. ¶ In text.ibi
ſuperiores ſupra tritauū ſunt innominati.qꝛ non habent ſpe-
cificatum nomen a iure.

Additio Baldi.

Parentes. Appellatione parentum continetur
non ſolum legitimus.ſed naturalis.
Item ſi filius eſt vulgo conceptus,continetur mater.non pa
ter ſi autem ſit filius naturalis continetur pater ⁊ mater.hoc
dicit cum duabus.ll.ſeq.que ſunt de eadem materia. ¶ In
tex.ibi iuſtos.i.legitimos.

Additio Baldi.

QUiqȝ. In.§.pretor.Uide in ſpe.de act.ver.
Item quod eſt filius. ¶ In tex.di-
ci.ex equitate. ¶ In.§.parentes.ibi,dicebat et
male.

Additio lecture vacantis in.l.quia.Bal.

QUia. Uide quod not.Innoc.de iur.cal.acce-
dens,⁊ quod dico.j.de ritu nup.l.iul.§.
nec diſtinguitur,⁊ hic per Guil.vide Inno.de fil.
preſby.c.michael.

1 ☞ Pupillus,an patiatur diffinitiuam ex contumacia tu-
toris.
2 Pupillus ex contumacia tutoris,an incurrat contumaciam
extraiudicialem.
3 Pupillus ex contumacia tutoris,an habeatur pro con-
feſſo.

QUia ſemper. ¶ In textu.in ver.pa-
ter.vide Innoc.de fil.
preſby.michael.vide quod no.Innocen.de purga
tione canonica accedens,vbi quod dico.j.de ri.nu-
ptl.l.iij.§.non diſtrahitur.⁊ hic per Guil.qui querit hic.an ſi
eſt conceſſa legitimitas alicui ⁊ ſuper partibus porrigatur,
an valeat,⁊ an baſtardi ſuccedant ſibi inuicem.Dicit ſtatutū
quod conſortes teneantur ſoluere condemnationem conſor-
tis committentis malum,modo queritur nunquid ſtatutum
vendicet ſibi locum in bannito ex contumacia.⁊ dic quod nō
per iſtum tex.⁊ in authen.de inceſt.nup.in prin.⁊ eſt tex.inau-
then.gazaros.facit.de his qui nota.infa.l.athlete.§.calum-
niator ⁊ ad leg.Iul.maieſta.l.cuiuſque.⁊.l.neceſſarios.j.de ſe-
natuſ.Silania,quia magis pro contumacia quam pro crimi
ne videtur imponi.vt.l.qui rep.§.iij.de inoffic.teſta.⁊ ideȝ te
net Ia.bu.⁊ Paul.de liazar.Sed facit in cōtrarium quia lex
notat factum,non ſententiam,nec proprietatem.vt.l.ij.de re-
ceptato.⁊ eſt caſus.de appel.ſi per colluſionem.in fi.⁊ ibi per
1 Bar. ¶ † Sed an ex contumacia tutoris pupillus patiatur
diffinitiuam.dic aut in proceſſu fuit tutor.ſed in ſententia ab
fuit.⁊ tunc patiatur.vt nota.in.l.cum ⁊ minore.C.ſi aduer-
ſus rem ind.aut defuit in ſententia ⁊ in proceſſu.⁊ tunc non
patitur.vt.l.acta.§.contra.de re indicata.et.C.de adulterijs.
quamuis.ſed an ex contumacia tutoris patiatur primum de
2 cretum.dic vt.l.apud iulianum. † An ex contumacia tutoris
pupillus incurrat extraiudicialem contumaciam.dic quod
ſic.vt.l.qui ſolidum.§.ij.de legatis.ij.⁊.l.emilius.C.de reſti-
3 tu.mi.l.ſicut militaribus. † An ex contumacia tutoris pu-
pillus habeatur pro confeſſo.dic quod non.ſicut non patitur
diffinitiuam.An idem in adulto quod in pupillo.dic vt.l.ſi
procuratorem habens. ¶ In tex.pater.vide Cy.C.de inter.
ma.libel.

1 ☞ Natus ex legitimo concubinatu.dicitur legitimus.
2 Spurij dicuntur nati ex perſonis inter quas matrimonium
prohibetur.
3 Natus ex vulgari,dicitur ſpurius.
4 Filij appellatione,an cōprehendantur naturales ⁊ ſpurij.

PArentes. In materia iſta primo opȝ vi
dere qualitatem filiorum qui
ſunt legitimi ⁊ naturales ⁊ qui ſpurij.ſecundo opȝ
videre vtrum appellatio filiorum porrigatur ad
b naturales.[b] vel ſpurios.Et redeo ad primam partem.et pri-
mo de legitimis do regulam quod omnis qui naſcitur ex legi
timo matrimonio eſt legitimus.ſecunda fallit in vna.l.mira-
bili.C.de ca.⁊ poſtli.reuer.l.j.⁊ videtur mihi qđ glo.tangat il-
lum caſum.in.l.gallus.§.ſi eius.de libe.⁊ poſthu. ¶ Scđa re-
gula eſt iſta qđ nullus eſt legitimus niſi naſcatur ex legitimo
matrimonio.fallit ꝓpter cōem errorē,vbi ex falſo,vt ſic dixe-
rim,matrimonio naſcitur legitimus filius,vt no.C.de inceſt.
nup.l.qui cōtra.ſingularis autem error non facit filiū eſſe le-
gitimū,ſed eſt cauſa diſpenſandi cum eo.vt.l.qua in prouin-
cia.§.diuus.de ri.nupt. ¶ Scđa qualitas filiorū eſt eoruȝ qui
dicūr filij naturales. ¶ Tertia qualitas eſt eorū qui dicuntur
ſpurij. ¶ Quartam adde eorū qui dicuntur legitimati.qꝛ te-
neo ꝙ illa ſit quarta ſpecies ꝑ ſe,ſuper quibus do has regu-
1 las. ¶ † Prima regula eſt iſta ꝙ qui naſcitur ex legitimo cō
cubinatu eſt naturalis.probatur.j.de cōcubinis.l.concubina
tu.C.de natu.li.humanitatis.cū ſimi.legitim⁹ aūt cōcubina-
tus deſcribit̃ ꝑ vnicā cōcubinā in domo retētā vbi aliud im-
pedimentū nō ſit.Et ſic vr̃ ꝙ exigat̃ quedā cohabitatio.vt in
aut.quib.mod.na.effi.leg.§.ex illo cōcubitu.qꝛ iure nō appro
2 batur,ſed tollitur.⁊ naſcunt̃ naturales. ¶ † Scđa regula eſt
iſta ꝙ inter quas perſonas ꝓhibetur mr̃imonium,nati ſunt
ſpurij:vt extra de renū.c.ſi.cū pridē.§.perſone. ¶ Tertia re-
gula eſt iſta ꝙ inter quas ꝑſonas ꝓhibet̃ cōcubinat⁹ lȝ nō ꝓ
hibeatur mr̃imonium,nati tū̃ ſunt ſpurij.vt extra de clerico
habēte tantum minores ordines qui poteſt habere vxoreȝ,tū̃
nō cōcubinaȝ.Itē exemplū in pinzocula tertij ordinis ſancti
Fran.que pōt contrahere matrimoniū tū̃ non pōt eſſe in con
cubinatu.⁊ ita diſputādo tenuit Richar.ma. ¶ Quarta regu
la eſt iſta ꝙ natus ex meretrice vel vulgari femina eſt ſpuri⁹,
vt hic in.l.qꝛ. ¶ † Quinta regula eſt iſta,qđ natus de furtiuo
acceſſu vidue vel virginū eſt ſpurius.vt extra de elec.innotuit.
⁊ de reſt.⁊ ea que pa.§.fi. ¶ Ultima regula eſt ꝙ pluralitas cō
cubinarū codē tēpore retētarū facit natū eſſe ſpuriū.⁊ hoc pa
tet ex predictis.de filio vero legitimato.qꝛ illa eſt quedā quali
tas per ſe.dic vt no.inſt.de nupt.§.fi.⁊ no.j.ad muncipa.l.j.⁊ i
d.c.innotuit.de electi. ¶ Modo venio ad ſcđam partē huius
materie.vtrū appellatiōe filij vel parētis comprehēdatur na
turalis vel ſpurius.⁊ primo videt̃ ꝙ nō,vt.s.de his qui ſunt
ſui vł alie.iur.l.filiū diffinimus.⁊.j.de rit.nup.l.lex cornelia.§.
nūc diſtinguit̃.C.de adul.l.verba.In cōtrariū videtur ꝙ con
tineatur filius naturalis.de le.ij.l.lucius.§.dame.de iure deli
be.l.fi.facit extra de filijs preſby.c.michael.dt Guli.de cug.ꝙ
aut prouiſio.l.conſiderat naturalem cām puta reuerentiā.vel
effectum naturalem.⁊ tunc cōtinetur filius.vt hic.⁊ iterdū cō
tinetur etiam ſpurius.vt in.l.pompeia.j.de parri.qꝛ natura
cōmunis eſt.vt.j.de acc.l.hos acuſare.§.oībus.vbi eſt tex.ſin
gularis.aut ꝓuiſio.l.nō cōſiderat cauſam naturalē ſed accidē
talē.tūc nō continet̃ filius naturalis vel ſpuri⁹.vt j.l.ꝑ hac ꝑ
te allegatis.⁊ ex hac theorica infertur ꝙ fili⁹ nō pōt teſtificari
propter naturalē affectionē.certe ita ꝓhibetur ſpurius ad te-
ſtimoniū ſicut legitimus.facit.j.de verbo.ſignific.maſſarius.
¶ Sȝ pone cōceſſa eſt imunitas doctori ⁊ filijs,qꝛ hoc caſu ñ
ponderatur ratio naturalis,ſed accidētalis qualitas patris,
puta doctoratus,nō cōtinent̃ naturales vel ſpurij ſȝ Guli.de
cu.⁊ qđ eſt no. ¶ Sȝ qđ dicemus cōceſſum eſt pr̄i ꝙ poſſit iter
liberos teſtari cū duob⁹ teſtibus.nunqđ hoc intelligem⁹ in fi
lio naturali.dicit Spe.ꝙ ſic,qꝛ iſtud priuilegiū ipſi nature cō
ceſſum videt̃.vt.C.de cōfir.tu.l.ſi.vbi vr̃ caſus.Ita no.in ſpe.
de inſtru.edi.§.cōpēdioſe.ver.qđ ſi pater naturalis.multi tū̃
conſuluerūt cōtrarium per.l.vlti.C.fa.erciſ.que reſtringit ſe cū lo
quimur de teſtō patris ſolū ad ſuos ⁊ emancipatos. ¶ Itē fa
cit ad aliā.q.dicit ſtatutū ꝙ filij ⁊ nepotes non ſoluāt gabellā
relictorum

relictorum quod illud beneficium porrigitur ad baſtardos: quia cum ſtatutum non poſſit habere aliam rationem niſi quendam fauorez qui naturaliter debetur iſtis ergo ratio ſtatuti porrigitur ad iſtos.facit.l.j.C.de impo.lucra.deſcrip.li.x. ¶ Sed quid dicemus in materia odioſa.dicit ſtatutuz quod filij bannitorū nō poſſint in ciuitate morari. vel dicit ſtatutū qđ pater teneatur ſoluere cōdemnationē filij nunquid hoc intelligitur de filio naturali vel ſpurio.docto.Cy.C. de interdi. ma.l.libertinum diſtinguit inter odium rationabile ⁊ irrationabile ex qua diſtin.videtur quod in dictis exemplis nō comprehendatur filius naturalis:qꝛ eſt odiuz irrationabile quod vnus pro alio puniatur.vt.j.eod.adoptiuum.§.fi.ſed alibi diſtinguit aliter quod aut iſte fili⁹ eſt natus ex certo complexu. ⁊ tunc continetur,aut ex incerto. ⁊ tunc non continetur. ita not.ipſe.C.ad.l.iu.ma.l.quiſquis.in.iiij.q.Sz ſpe.in tit.de accuſa.in prin.ſimpliciter tenet quod non contineatur. ¶ Ultimo quero quid in diſpoſitione hominis. Recipit aliquis in emphytheuſim pro ſe ⁊ ſuis filijs vtrum intelligatur de naturalibus.⁊ dic vt not.ſpecu.in titu.de loca.§.nunc aliqua. ver. lxxvj.⁊ facit.C.de inſtit.⁊ ſubſtitu.l.generaliter. §. final. facit ad predicta.l.j.⁊.ij.j.de lib.cau.

Additio Baldi.

Parentes. Ponit hic Guli.an immunitas conceſſa alicui ⁊ ſuis parētib⁹ porrigatur ad naturales.⁊ an naturales ſuccedant ſibi inuicem.

Patris ad. Pater patris adoptiui in ius vocantur ſine venia.h.d. In tex.ibi, vocauit.ſcilicet nepos.

Adoptiuum. ¶ In tex.ibi, pretoris. quia iſte preciſe prohibetur,ſed prohibitio pretoris non eſt preciſa, ſed modificata. ¶ Et not.hic quod quando concurrunt ad prohibendum due cauſe.effectus denominatur a cauſa fortiori. ¶ In tex.ibi.ſed naturalem.nota quod etiam ſtatu mutato patri naturali debetur reuerentia.vnde ſi filius eſſet papa.tamen inquantum filius,debet habere reuerentiam ad patrem.

Patronum. Nomine patroni.continetur quicunqꝫ habetur pro patrono.⁊ qui non habetur pro patrono non continetur.licet re vera ſit patronus.Item delictuz patris nocet filio hoc.d. Et eſt ille tex. validum.arg.quod ſtatutum loquens de ciue intelligatur de quocunqꝫ qui habetur pro ciue.puta de ſcholari. licet aliud ſit eſſe ciuem,aliud haberi pro ciue.vt in.l.mercis. de ver. ſig. ¶ In tex.ibi,manumiſerunt,iſti ſunt patroni vere,vel interpretatiue. ¶ In tex.ibi,ſi iurari tunc ſuuz patronus ſecundū iuris interpretationem.⁊ cum ſit interpretatio neceſſaria cui eſt ſtandum habetur pro veritate.⁊ quod ille text.dicit de patrono liberti,idem ſi quereretur quis eſſet patronus dicendū eſſet.ſ.eccleſie.quia ſufficit quod ſit vere vel interpretatiue vt debeatur ſibi honor ⁊ ius patronatus. ¶ In glo.nam ſi quis ibi vt iudicetur.quod fiebat ad hoc vt poſſit habere honores ingenuorum,⁊ in hoc committebatur contra rem publicam. ¶ In tex.ibi in tali liberto in quo eſt perditum ius patronatus propter delictum ⁊ ſic ſe refert ad caſum proximum non ad priora exempla de ſententia ⁊ iuramento:quia illa obeſſet filijs cum ſit in rem.⁊ ſit lata cuz perſona principaliori. ¶ In text.ibi:quod eueniet.i.hoc ſequitur. ¶ In glo.ſecus,ibi,ipſe amittit feudum,vt in.c.j.quibus mo.feu.amit.col.x.vbi etiaz dicitur quod ratione ſolius aſſultus feudum perditur. In eadem gloſſ.ibi.l.mancipatū de quo dic vt ibi per Gul.de cu. ¶ Quid in emphyteuſi.pater non ſoluit cano.an preiudicat filio.⁊ dic quod ſic.[a] Primo quia negligentia communis eſt. ⁊ in non ſoluendo vterqꝫ concurrit.arg.j.de ver.oblig. l. cum filius.§.j. Secundo quia hoc ex primordiali natura contractus a qua non poteſt recedi.argu.j.de pig. l. lex vectigalis. Tertio quia lex non dicit tantum quod priuetur: ſed addit, quod ad proprietarium reuertitur vt.C.de ſacr.ſan.eccle.authen.qui res iam dictas.

Additio Baldi.

Adoptiuum. ¶ Ibi, cauſa cognita i.venia petita. ¶ In §.patrimonium not.quod lex que loquitur de patrono intelligitur de omni eo qui habetur pro patrono.⁊ ſic lex que loquitur de ciue intelligitur de omni eo qui habet iura ciuium.licet vere ciuis non ſit. ¶ Bal. ¶ In tex.non habebo.non dicit non ero.ſum etenim patronus. ſed non habeo iura patronatus.Ergo.nota. quod aliud eſt non eſſe.nt.aliud non haberi.ſic econtra.de ver.ſig. mercis. Bal. ¶ In.§.ſed ſi. Ibi adegi.id eſt compuli. ¶ Ibi quaſi innocens mater tranſiuit ad ſecunda vota non petito tutore ⁊ ſuſcepit puerum ex ſecundis nuptijs deinde deceſſit primus puer.licet mater non ſuccedat,ſuccedet puer fratri. argu.huius litere.

Is quoque. ¶ In tex.ibi,in ius vocetur. ſcilicet ob aliam cauſam.

Sed ſi. ¶ In tex.ibi,non potero.notat.quod mora nō tollit ius patronatus. ¶ In tex.ibi,non habebor.nota.quod frangenti fidem non debetur honor. ¶ In gloſſ. ſecunda ibi plus ſibi not.argu.qđ ille iurauit ſoluere titio qui titius alteri iura non ſit periurus non ſoluendo ceſſionario a quo interpellatur:quia ille proprie non frangit fidem in quo cogita. Itez facit ad iſtam gloſſ.j.de obſequijs.l.titius puerum.⁊. j. de fideicom.lib.l.ſi filius.§.erit.

Proſtituta. Nemo poteſt infringere legem quā ipſe tulit.ad hoc allegatur vnde eſt validum.argu.quod epiſcopus ligetur conſtitutiōe propria. ¶ In tex.ibi excipit. Iſtud fuit pactum diuerſum a primo: qꝛ hic nihil fuit actum de libertate :tñ lex facit eam liberā.vñ eodem,pacto ⁊ eadē.l.ligatur obligans,quod eſt not. ¶ Inducitur per Gulicl.ad duas queſtio. ¶ In textu.ibi ſub illo. ideſt ſub eius domino. ¶ In textu.ibi, equum non eſt : quia facinus excludit honorem:vt. C.vbi ſena. vel cla. l. j. ⁊ ſecundum Guli.eſt arg.quod ſi dominus cui debet applicari pena damnorum datorum conſentit vt damnum detur. quod transfertur applicatio pene in partem leſam ſicut hic libertas et dominium transfertur in ipſam proſtituram. ⁊ valde bene facit iſte tex.⁊.l.vlti.j.de litig.

Patronum. Ubi eſt obreptio ibi non poteſt eſſe priuilegium ingenuitatis. et adde quod not.Cyn.C.ſi contra ius vel vtili.pu.l.preſcriptione ſua.⁊ Innocent.de regu.iuris.cum olim.in gloſſ. non literas.⁊ Iacob.de aret.j.de pecu.§.cum filius. ¶ In textu. ibi, per obreptionem,obreptio fuit in tacendo fraudem. tamen non reddit decretum nullum : quia fuit interpoſitum inter conſentientes:ſed facit ipſum non eſſe priuilegiatum. ⁊ nota. hic tertium cuius intereſt opponere de obreptiōe. ¶ In tex. ibi,celat conditionem.facit.l.ſecunda.C.ſi ſeruus ad decu. aſpi.l.ij.libr.x. ¶ In gloſſ.que incipit,quid eſt. in fine.gloſſ. illa gloſſ.vult quod obreptio non reddat actum nullū:ſed annullandum obripere eſt hic qualitatem perſone ⁊ defectum tacere.⁊ vide quod notat.Innocen.extra de reſcrip. capitu. ſciſcitatus. ¶ In textu. ibi immunia.id eſt, immunitates. ¶ In textu.ibi ingenuum.facit ita quod pro hoc libere ⁊ totaliter eximitur a patrono.[a]

Qui manu. Libertus vniuerſitatis non eſt libertus mittitur ſingulorum. hoc dicit. ¶ In text.ibi,in ius vocabit.libere ⁊ impune. ¶ In tex. ibi actorem.ex hac litera collige quod ſufficit libellum formari contra ſyndicum vniuerſitatis. Itez quod ſufficit ſyndicum citari[b]. et adde quod notat.j.de regu. iur. l. non poteſt dolo carere.⁊.l.aliud.§.refertur.agument.huius. §. notat. in vniuerſali facto ſingulos non citandos.hoc dicit Innocent. extra de maiorita.et obedien.capitu.humilis.vbi vide. item eſt argumen. quod per literas impetratas contra homines de tali collegio non poſſit conueniri ſed tantuz ſinguli,quod dic vt notat.in capitu.cum in multis.de reſcript. libr. vj. per Archidiaconum.⁊ facit eodem titu.capitu.eam te. in decretali.⁊ quod notat. Cyn.C.de ſacroſanct.eccleſijs. l. prima.in iiij.queſtio.

Liberos. Argumentum eſt iſte.§.quod emphyteuſis conceſſa alicui pro ſe ⁊ liberis porrigatur ad maſculos ⁊ feminas.⁊ eſt expreſſum in authen.de non alie.§.emphyteuſim.col. ſecunda. Sed an extendatur ad filiam filie vel ad filium filie videtur quod ſic.vt.C.de condi.inſer.l.j.in contrarium videtur per.l.j.§.j.j.de iure immu. Solut.vt notat.Speculat.de loca.§.nunc aliqua. verſicul. cxlvj.

a ¶ Qđ ſic. vide do. Alex. de imo.in ca. potuit. ix.q.ō lo. ⁊ in. l. j. poſt Bar.de inter. ⁊ releg.⁊ in.l.ſi finite.§. ſi ō vectigalibus. de dam.infe.⁊ ſali.in.l.ij.xxij.q. C. de iure emphy. ⁊ p eūdez Bar.in.l.ij.C. de libe.⁊ eoruz liber.

b ¶ Citari. vide eūdē Bar. in aut.ſz cū teſtator. in.j.co. in fi.C.ad.l.falci.⁊ in mar.v. citatio. vſ. xxxij. ⁊ in. c.j. in vij.co.verſ. an vniuerſitas.ō mil.vaſ.q ꝯtu. eſt ⁊ in.l.etiaz. in verſ. itē poſſunt.in fi.C.de execu. rei iudi.

⁊ facit optime in rõne ſui. C. de decurio. l. nullius ſolius. lib. x.

Si per penam. Deportatus perdit honorem quem recuperat reſtitutus. hoc dicit. ¶ In text. ibi honorem, concord. l. j. C. vbi ſe. vel cla. vbi text. dicit reatus omnem honorem excludit. ¶ In gl. que incipit, quem, ibi. l. tutelas. §. ſi. imo in aliquo caſu poteſt in ius vocari. puta ex contractu celebrato poſt deportationem. vt. l. ſi tibi mãdauero. §. is cuius bona. ſ. man. vocabitur ergo in ius hoc caſu non petita venia. ¶ Extra querit hic Guli. de cu. vtrum ratione litis ciuilis permittatur ex bannito vel cõfinato reuerti. ⁊ reſpondet quod non. ſed debet comparere per procuratorem vt. ſ. de min. l. papinia. exuli. in criminali autem cauſa dic idem vbi admittitur procura. ſi autem non admittitur procurator. ⁊ exbannitus pone de nouo accuſatur vel inquiritur poteſt in iudicio comparere ⁊ debet ſibi dari licentia veniendi. Ita dicit gloſſ. infra. de publicis iudicis. is qui reus. nec poterit detineri ob cauſam primam. cum ob eam non comparuit vt. ſ. de iudi. l. ij. §. legatis. ⁊. §. nam ⁊ diuus. ⁊. §. idem claudio, quod tene menti. ¶ Extra quero de illa queſtio. poſt bona exbannitorum vendita per commune banniti ſunt in integr. reſti. vtrũ recuperent bona videtur quod ſic.[a] vt in ſi. huius. §. ad idem. ſ. de capti. apoſtoli. reuer. l. mulier. in opus ſalinarum. ⁊. l. non vt a patre. In contrarium eſt gloſ. ordinaria. in. l. gallus. §. ⁊ quid ſi tantum. de libe. ⁊ poſth. ad idem facit. ſ. de decurio. l. ij. vbi reſtitutus non recuperat locum alij conceſſum. ad idem facit quod plene no. in. l. quid ergo. §. pena. ſ. de infam. ⁊ extra de reſcript. ca. quãuis. lib. vj. non obſt. ille. §. quia hic fuerat ius queſitum immediate ex ipſa deportatione. ſed in queſtione propoſita fuerat ius queſitum aliunde. ⁊ hec eſt veritas. facit. ſ. de condi. ⁊ demonſtr. l. interdicit.

a ¶ Q̃d ſic. vide tu late ⁊ no. fe. li. in. c. qm̃. circa p̃n. de cõſti. ⁊. in. c. ſup eod. de offi. d̃ lega.

Parentes. Nota quod verbum ſimpliciter prolatum refertur ad veritatem ⁊ fictionez in materia fauoris. argu. de condit. ⁊ demonſtra. l. fideicõmiſſum. ⁊. C. de his qui ve. eta. impe. l. fina.

Si filius. ¶ In text. ibi non poterit, ſcilicet ſine venia. quia licet ſit trãſlatus in alienam familiam non tamen confunditur ratio naturalis. vt. ſ. de lib. ⁊ poſth. l. filio quem pater. ¶ In tex. ibi, vltra trinepotem. idez in infinitum.

Si liberta. ¶ In tex. ibi non vocabunt. id eſt reciproce debent ſibi reuerentiam. ⁊ eſt argu. quod reſpectu diuerſorum feudorum ego poſſum eſſe vaſallus vaſalli mei. ⁊ hincide iurabimus fidelitatem. facit. ſ. ſi certum pe. l. ei qui in prouincia. §. ſi. ¶ Sed quid ſi ambo committimus feloniam vnus contra alterum. dicunt quidam quod dolus cum dolo compenſatur. Guliel. de cu. dicit quod vterque cadit a feudo: quia cum non committatur dolus circa idem non ſit compenſatio ſecundum eum quod not. ⁊ adde quod not. per Dyn. ⁊ alios in. l. cum pater. §. libertus. de le. ij. ⁊. l. qui fidem. de tranſa. ¶ Item ille tex. eſt arg. quod licet eccleſia romana ſit mater imperij. tamen ſi tenet feudum ab imperio hoc reſpectu ſit eius vaſalla: quia feudataria, nõ quia mater.

Si autem. ¶ Nota quod inimicitia capitalis contracta propter delictum filij patroni excludit eam ab honore. ⁊ tamen tali inimico qui fuit machinatus in mortem vel libertatem non debetur honor.

Pretor. ¶ In text. ibi, permiſſionis, ſcilicet index aditus ob hoc. ¶ In tex. ibi, cauſa cognita. in hac cauſe cognitione non puto patronum vocandum cum appareat quod antequam vocetur illa cauſe cognitio premittatur. ⁊ facit ad idem quod notat. ſ. de bo. poſ. l. iij. §. pe. ⁊ eſt vtile ſcire, qiua q̃nq; ſtatuta permittunt citationes certo ordine premiſſo. nam circa illorum ordinem non debet pars citari. ¶ In text. ibi cecidit eſt. itẽ grauis iniuria percuſſio in oculo.[b] Item percuſſio cum ſanguinis effuſiõe. ſed p̃cuſſio cuz manu vacua, vel cum pugno regulariter non dicitur iniuria atrox ſecundum Guliel. de cu.

b ¶ In oculo. Adde flo. in. l. ſz ⁊ ſi qd. §. mãcipiorũ. ff. de vſufruc. ⁊ do. alex. de imol. in cõſ. ccij. ñ. p te. ⁊ in ꝯſi. xcviij. j. pte. ⁊ in l. pretor. §. ſi dicatur. de iniurijs.

1 ☞ Reuerentia qualis debetur a liberto patrono cuz litigat ſuo nomine, ⁊ cum alieno.
2 Honor, qui debetur domino non debetur eius officiali,
3 Sindicus in cauſa criminali interuenire dicitur.

Semper autem. Honor debetur parenti et patrono licet ſit in iudicio tanquam miniſter alterius. tutori autem vel procuratori patroni non debetur honor. hoc dicit. ¶ † Not. in noſtro. §. primo. quod par reuerentia debetur a liberto patrono cum litigat ſuo nomine et cum litigat alieno. ¶ † Secundo not. qd̃ honor qui debetur domino non tamen debetur eius officiali vel miniſtro. ¶ In gloſſ. prima. ibi, producitur, id eſt extenditur. ¶ In eadem gloſſ. ibi. l. cum quidam. collige quod quandoque conſtitutio eſt mere odioſa. quandoq; mere fauorabilis. vt infra de condictio. indebi. l. qui exceptionem. quãdoq; mixta, id eſt ex vna parte fauorabilis ex alia odioſa. ¶ † Et not. hoc in ſe. gloſſ. ibi, tantum per alium. iſta eſt ratio: quia in cauſa criminali interuenit procura. vniuerſitas ſiue ſindicus: quia impoſſibile eſt q̃ tota vniuerſitas litiget pro ſe. vt infra, de re milita. l. tam collatores. libro. xij. et ſic neceſſitas facit probabile id qd̃ alias non eſſet probabile: vt. ſ. de manumiſ. teſta. l. qui potuerunt. ¶ Vltimo collige ex text. noſtro quod maior honor debetur epiſcopo quam vicario vel nuncio ſuo. ⁊ ſi quis tamen offendit vicarium vel nuncium epiſcopi, ipſum tamen epiſcopum offendere videtur: vt. ſ. de relig. l. oſſa. in ſi. vbi eſt tex. bonus.

Additio Baldi.

1 ☞ Singulares, an dicantur obligati per literas directas ad collegium.
2 Cõuentione facta de collegiatis, an intelligatur facta de his, vt ſingulis.
3 Actor, an poſſit renuntiare inſtantie reo inuito.

Sed ſi hac. Hoc ponit Guliel. ſi dominus terre conſentit delicto, an applicetur ſibi pena illius delicti aut leſoris. Item ponit de re que habebat certam preſtationem ſi incidit in commiſſum, an illa preſtatio debeatur. ¶ In §. patronum. vide Cyn. C. ſi contra ius vel vti. publi. l. preſcriptione. In text. in ver. hoc ipſe. vide omnino Innocen. de re iudica. cum olim. in gloſſ. not. literas. et in gloſſ. ſeq. ⁊ vide. C. de petitio. heredi. in. l. fina. ante finem. §. qui manumittitur. argumen. iſtius. §. dicit Innocen. quod per generale bannum acquiratur generalis poſſeſſio iuriſditionis non in ſingulos. de capel. monach. dilectus. Item not. in Specu. de iuriſdict. omnium iudicum. in fine. q̃ priuilegium datum patrie prodeſt ſingulis, vt. C. de teſta. ſi non ſpeciali, ſed ibi erat conceſſum ſuper actibus ſingulorum. vt in titu. l. fina. ſecus ſi ſuper re communi. vt vniuerſis non vt ſingulis, vt hic. certum eſt enim ibi quod vniuerſitas non teſtatur. ſꝫ ſingulares. Vtruz autem propter literas impetratas contra ſingulos poſſit cõueniri collegium. vide in. c. cum in multis. in gloſſ. j. numerus.
1 de reſcrip. lib. vj. per arc. ¶ † Vtrum per literas directas ad collegium obligentur ſinguli. vide extra de reſcri. eam te. vide om̃ino Cy. C. de ſacroſan. ec. l. j. in. iiij. q. ⁊ ibi per Odo. ⁊ Gu.
2 de cu. ¶ † Vtrum autem facta conuentione de collegiatis intelligitur facta de his, vt ſingulis, vel vt de collegio. facit. C. de cad. tol. j. §. ſi autem. ibi, velut in vnum corpus ⁊c. Et credo quod ſi ſumus in materia indifferenti quod diſpoſitio relata ad collegium continet piam cauſaz relata ad ſingulos non tunc colligo. argu. ſupra. de legibus. l. benignius. aut cõtinet impiam ⁊ reprobatam cauſam relata ad collegium. et non, ſi ad ſingulos referatur ⁊ tunc refertur ad ſingulos: vt in queſtio. Cy. ⁊ Odof. aut continet parez cauſam ad quemlibet relatam: ⁊ tunc in dubio referam ad ſingulos, quia cum relinquatur ob meritum. ⁊ collegiuz proprie non mereatur: q2 inanimatum referam, diſpoſitionem ad illos ad quos cauſa ipſius diſpoſitionis proprie, ⁊ non improprie poteſt referri. argu. de aur. ⁊ arg. leg. plautius. ⁊ de ſententia excom. c. romana. li. vj. ⁊ not. eo. tit. grauem. per Inn. ⁊ non ob. ille. §. de cad. tol. quia ibi ſumitur corpus aliter. ſ. vt copule, vel vt vnuz corpus. hic vero non: ſed vt ficta perſona. vt in. l. mortuo. ſ. de fideiuſſo. ¶ In tex. in ſingulos. dico mihi ius eſſe exercendi iuriſditionẽ in tali caſtro ⁊ vico. nunquid per hoc preiudicetur his qui ſingulari iure ſe iuuant: puta per priuilegium, videtur q̃ ſic: q2 fuit vniuerſaliter actuz. contra determinatur per iſtum. §. ab Inn. extra de ſepult. certificari. ibi videas. ¶ In tex. ibi, ſi aduerſus. Not. in facto generali ſingulos non citari. Adde quod notat de maiori. ⁊ obedient. humilis. ¶ In textu. ibi, vocaturus. vide q̃ nota. ſ. de re. iu. non poteſt dolo. ¶ In tex. in. §. liberos. Quidam accepit emphyteuſim pro ſe ⁊ filijs ſuis maſculis. Vtrum admittetur nepos ex filia. dic q̃ non in Specu. de lo. §. nunc aliqua. ver. cxlvj. non ob. hic. §. q2 hic vbũ, liberos generale ⁊ ſimpliciter p̃latũ. ⁊ in materia indifferenti. in tex. §. ſed ſi in eo. ver. hic notat. Guli. q̃ deportatus per ſe non poteſt eſſe in iudicio nec poteſt exire inſulam cauſa litigandi in. §. ſi liberta. hic notat. Guliel. ¶ Si duo ſunt inuicez vaſalli ⁊ ambo cõmittunt feloniam, an inuicem

fiat

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fiat compenſatio.⁊ dicit ꝙ non:q2 non idē circa facta. In tex. ibi, grauiſſima iniuria no.hic Guli.ꝙ flagellare aliquem eſt grauiſſima iniuria. Idem ſi ſit percuſſio in oculo vel ſangui‑nis effuſio.¶ In gloſ.ibi,ideſt diuinat. vide Cy.in.l.edita a‑ctio.in.vij.q.⁊ Iac.bu.in authen.qui ſemel,in lec.noua,⁊ per Cy.in.l.per hanc.in.vj.q.⁊ nil petendus in ado2.⁊ per Dy.de cōtracta.ſi poſt mortem.§.ſi.ſiue loquimur de inſtantia toti9 cauſe vnius capituli.aliqñ quis renuntiauit liti, aliqñ iſtan‑tie aliqñ mutat actionem.aliqñ differt.⁊ dic per Iac.bu.in au‑
3 then qui ſemel. ¶†An acto2 poſſit renunciare inſtantie reo inuito conſtat qđ acto2 poteſt,vt hic,⁊ liti.C.de pac.poſtquaꝫ
a liti^a ⁊ libello:vt.C.de ap.ſi quid libellos. Et videtur ꝙ ſic, vt C.de iur.om.iu.in crili.⁊ not.ſ.de acquir.poſſ.l.naturaliter.§. nihil commune.⁊ de vi ⁊ vi ar.confunde.§.ſi. In contrarium videtur:vt in authen.qui ſemel.Sol.ante lit.conteſt poteſt, ſꝫ punitur tanꝗ̄ temerarius in expenſis vt not.in.l.edita actio. per doc.⁊ facit extra de reſcr. ex parte.ſupra,⁊ Spec. de libe. concep.ſ.nunc oſtendamus.verſi.item taliter variamus,⁊ in Spec.de expen.§.ſi ante. ver.xxx.emendans.ſed poſt lit.con‑te.diſtinguo.Aut intereſt rei ꝙ acto2 procedat:puta q2 habet paratas probationes ſuarum defenſionum.⁊ tunc acto2 non poteſt renunciare.nam lit.conteſ.quaſi contrahit.⁊ ita obliga‑tur acto2 inſtātie ſicut reus.Aut non intereſt.tunc nō auditur ſua contradictio ex quo nō intereſt ꝙ intereſſe probabit per ſuum ſacramentum vt.ſ.ad exhi.theſaurus.non ob.lex in cri‑minali:q2 ibi erat defectus in iuriſditiōe iudicis.iō non coge‑tur procedere.⁊ hec predicta not. quamuis.ſ.proxi. per Bar. vide Iac.de are.de fideic.ſi cum honorem.vbi dicit qđ reus cedit liti ꝙ operetur.⁊ in.d.l.quamuis.vide omnino Cyn.ſu‑pra.de nuot.l.ſan.

Quamuis. Lex que indiſtincte loquitur per aliam legem diſtingui po‑teſt ad hoc allegatur.Itē ꝙ lꝫ ſtatuta nō recipiāt interpretationē per aliud ſtatutū,q2 alia interpre‑tatio eſt neceſſaria.vt not.C. de le.j.⁊ facit ꝙ not.C.de nex.l.ſi ſerui noſtri.⁊.C.de iure deli.l.ſi,§.in computatione. in ſi. ma. gl.⁊ extra de conſue.cum dilectus.¶ In tex.ibi cauſa cogni‑ta in edicto pretoris ſit mentio cauſe cognite quantū ad pro‑miſſionem non ꝗ̄tuꝫ ad pene remiſſionē.⁊ ſic preciſe loquitur edictū.¶ In tex.ibi moderandā.lꝫ verba.l.ſint preciſa, tamē recipiunt modificationē.¶ In tex.ibi,actionē remittit renū‑tiando liti.¶ Et no.ꝙ ſm glo.nō dicitur penitere niſi renun‑tiet.⁊ vide hoc qđ not.Cy.de exhi.re.nullus.C.⁊ eſt arg.ꝙ ille qui facit proteſtationē in iudicio poſſit eā reuocare ⁊ penite‑re.in cōtrarium facit.ſ.pro de relic.l.ſi.⁊ dic vt no.Inn. extra de teſti.c.preſentiuꝫ, loquo2 de proteſtatione ꝗ̄ eſt penalis vel preiudicialis pteſtāti.ſi eñ cōtineret merū fauorē proteſtātis nō eſt dubiū qđ pōt renūtiare ſuo fauori:vt.ſ.loca.l.cū in plu‑res.§.locato2 horrei.¶ Itē eſt ar.iſte tex.qđ ſi quis opponit exceptionē penalē ex fo2ma ſtatuti:puta non ſolute gabelle ꝙ iſte liberetur a pena ſi re integra renūtiat exceptioni.⁊ ad hoc ſ.de iureiur.cū qui.in prin.⁊ inſti.de ac.§.item mixta eſt actio. vbi omnino vide.¶ In tex.ibi nō veniat:q2 non debet patro‑nus petere executionem,quā cōtempſit.vt no.inſti.de act.§.pe‑nales.⁊ eſt ar.ad penas contractuū ꝙ reus qui citatatus nō cōparuit nō poſſit dicere cōtrauētū nec poſſit petere penam tanꝗ̄ ex controuerſia ſibi mota.qđ tene menti.lex tñ noſtra lo‑quitur in pena legali.¶ In tex.ibi nō inuitus. ſed volens.vñ dicunt doct.ꝙ lꝫ ſtatutū dicat ꝙ ſi quis extraxerit alicui ſan‑guinem in palatio amputetur ſibi manus. hoc non habet lo‑cum in barbitōſo2e flebotomāte:quia hoc facit in volēte per hanc literam ſm Iac.but.⁊ q2 hoc non eſt delictū, ſed execu‑tio medicine.vt not. in ſimili,ſ.de rei ven.l.in rem.§.tignum. ¶ In gl.ij.ibi,neceſſarium.hec eſt vera. ¶ In gl.ij.ibi.l.am‑plius.ſꝫ rñdeo ꝙ ibi pena imponitur actui ſubſtātiuo iudicij imponitur actui inchoatiuo cōtrouerſie.vnde non deſiderat vlteriorem pceſſum in cauſa,qđ no.¶ Vltimo quero hic ſm Guil.de cu.vtrū citatio nō petita venia ſit nulla ipo iure Gul. de cu.qn ō:q2 lex hoc nō dicit:ſed tñ dicit ꝙ cōmittitur pena. Bar.dicit ꝙ ſi citatus comparet citatio tꝫ.ſi non cōparet nō tenet:ſed qđ non teneat videtur expreſſum.ſ.ne quis eum.l.j. §.offilius.quaſi o2do omiſſus reddat citationem nullā. tunc dic aut fuit in citatione expreſſa qualitas citati ⁊ ſic vitium.⁊ tunc citatio eſt nulla.aut non fuit vitiū expreſſum in citatio‑ne ⁊ tunc citatio eſt aliqua.h.d. Inn.extra de dila.c. pre. in ſi. vbi omnino vide Bald.

Additio Bald.

1 ☞ Per penitentiam,an quis a ſua proteſtatione poſſit re‑cedere.

2 Acto2,an poſſit renunciare inſtantie reo inuito.

Quamuis. Vide qđ no.In. de prebē. de multa.⁊ glo.contēdēdo.⁊ ex‑tra de teſta. Raynaldus.in gl.j.tertie.vide inſtitu. de actio.§.pe.hic not.Guli.An proceſſus fact9 nō petita venia ſit nullus.Quid ſi de licentia vocati nō appareat ⁊ vbi familiaris ꝯſentit duello an dñs poſſit dicere ſe offenſuꝫ. vide omnia per Cy.C.de exhib.reis.l.nullus.¶ In tex.remit‑
1 tat.no.eſſe locū penitentie.¶†Nunquid ꝑ penitentiā poteſt quis recedere a ſua proteſtatione dic per Innocentium de te‑ſtibus preſentium.¶ In gl.j,nullo mō.Item vide arch,de re‑ſcrip.diſpen.in glo.j.ſi literas.li.vj.Ibi nō venerit,rō quia ci‑tatus qui non cōparuit licet in ſuū odiū videatur in ius vo‑catus.⁊ no.ꝫ.eo.l.j,tñ non in ſui fauorem.vt per hoc alius cō‑
a mittat ei,vel propter eū in penam.nam ea citatione ꝙ ipſe cō‑tempſit vindicari non debet,vt hic.no.inſti.de ac.§. penales. qđ eſt no.Bal.¶ Ibi nō patiantur.vide.C.qui accu. nō poſ.
2 l.pe.⁊ qđ ibi dixi,¶†An acto2 poſſit renūtiare reo inuito con‑ſtat ꝙ actioni pōt.hic ⁊ liti.C.de pact.l.poſtꝗ liti.⁊ libello.C. de app.l.ſi quis libellos.Et videtur ꝙ ſic.C.de iu.om.iu.l.cri‑minali.⁊ no.de acqui.poſ.l.naturaliter.§.nihil.⁊ de vi ⁊ vi ar. l.cum fundum.§.ſi.¶ In contratium vr̄ in authen.qui ſemel. Sol.ante li.conte pōt,ſed punitur tāꝗ̄ temerari9 in expenſis. vt no.ſ.l.edicta actio.per.doc.⁊ facit extra de reſcr.ex parte.⁊ in ſpe.de lib.ꝯce.§.nunc oſtendamus.verſ.Itē taliter variās. ⁊ de expē.§.ſi ante.ver.xxx.emēdās.Sꝫ poſt li.cōte.diſtinguo aut intereſt rei ꝙ acto2 ꝓcedat puta q2 hꝫ paratas probatio‑nes ſuarum defenſionum. ⁊ non poteſt:quia lit9.conteſtatio‑
b ne quaſi contrahitur ⁊ ita obligatur acto2^b inſtantie ſicut re9 aut non intereſt tūc non auditur ſua contradictio,ex quo non intereſt ꝙ intereſſe probabit per ſuum ſacramentum. vt.ſ.ad exhi.l.theſaurus,non obſt.l.in criminali,quia ibi erat defect9 in iuriſditione iudicis.igitur non cogitur procedere. In gl. ꝗ̄ incipit no,vbi lex.in ver.ar.contra.So.vt not.ibi;de prohi‑bitiua.ꝫ.de preto.in gl. que incipit duobus modis in vltima dic.Tu dic plenius circa hoc.Qñꝗ lex punit aliquē vocāteꝫ aliquē in ius.Qñꝗ accuſatorē.Qñꝗ eū qui vocat coram iu‑dice nō cōpetente.⁊ tunc ſola vocatione incidit in penam:nec poteſt penitere:vt.l.in criminali.C.de iu.om,in. Qñꝗ puni‑tur qui agit.⁊ tunc ita demū punitur ſi li.cōteſt.nā ante nō vi‑detur agere.ſ.de pe.ſi poſtea.Qñꝗ punitur qui accuſa.⁊ tūc non punitur niſi perſeueret vſꝗ ad ſi. vt. l. qui cum maio2.§. accuſaſſe.ſ.ō ho.li.Qñꝗ punitur qui vocat in ius.⁊ tūc pōt pe‑nitere vt hic.Item eſt arg.ꝙ ſi ſtatutū dicit,ꝙ qui intrat vi‑neam alienam puniatur in centum.⁊ aliquis intrat de volun‑tate dñi.ꝙ non puniatur.Itē eſt ar.ꝙ ſi quis percutit aliquē volentē ꝙ non punitur ſed contra hoc facit.l.j.§.adeo.ſ. de in‑iur.per illud.§.dicimus ꝙ reus publicam poteſt exigere pe‑nā.Cy.Gul.de prima.l.dic ꝙ qñꝗ propene impoſitione con‑ſiderat actū momētaneū.qñꝗ cōſiderat actū ſucceſſiuū vł o2‑dinatū ad alios actus:vt.ff.de ꝓcu.l.qui procuratorem dat.ſi cōſiderat actū momētaneū aut cōcernit effectū,aut voluntatē ſeu propoſitū ſi effectū:tūc loquitur hic.ſi voluntatē loquitur lex in criminali.nā ratio ſubiecte materie ibi nō patitur legeꝫ de effectu iudicij ſentire q2 coram iudice incompetenti proce‑di non poteſt.facit.C.de aſſer.tol.l.j.in ſi.⁊ idem dico vbicun‑que pena poteſt imponi ei qui agens pro declinatoria repel‑litur.nam tunc lex non potuit concernere proceſſuꝫ qui ſequi non poteſt ſecus ſi per pretoriam:quia tunc proceſſus ſequi po‑teſt.et ideo lex de proceſſu non potuit cogitare.C.de tranſa. ſi pactum.ſi quis maio2.cum ſi. Si vero lex conſiderat actum ſuceſſiuum vel o2dinatum ad actus ſucceſſiuos ſicut eſt peti‑tio vel accuſatio tunc loquitur lex qui cum.maio.§.accuſaſſe. ⁊.C.de his qui.vt indi.aliam adde.ſ.de alienatione iud.ex hoc edicto.§.pe.ſed inquiſi.erat ius ad intereſſe quod deſijt ſecus ſi ius creatum fuiſſet mere penale.¶ Iteꝫ adde quod no.in.l. ſi quis non dicam rapere in.q.ix.¶ Item adde quod no.in.l. iij.in princi.quod quiſꝗ iur.¶ Item adde.l.licet.ſ.vt leg.no‑mine ca.no.in gl.que incip.ſi remiſſionē.in ver. ex promiſſio‑ne.ergo in hac.l.eſt ſpirituale. Bal.

a ¶ Poſtꝗ li‑ti.⁊ ibidē vide Bar.verſ.⁊ ad uerte qñꝗ. et adde eundem bal.in addi.ad ſpec.inti. de li. cōcep.in. ſ. co. verſ.acto2.

b ¶ Inſtātie.vi de Fel. in. c. ex ceptionē. ō ex cept.in ṽ. et ſa lyce. vbi plene an ⁊ quando.

Si libertus. Propter abſentiam pa‑tris filius habet legitimaꝫ perſonam:propriam contumeliam vindicandi.h. d.¶ Nota.quod permittitur filio in abſentia pa‑tris,quod eo preſente denegatur. ¶ In textu.in prefato ver. vide.C.qui accu.non poſ.l.j.ꝙ ibi dixi.

Generaliter. ¶ In gl.ſua.ibi in edicto ⁊ ſic.l.generalis reſtringi‑tur per leges ſpeciales.ne ex nimia generalitate re‑ſultet abſurditas ꝙ no.¶ In ea.glo.ibi.§. ſacruꝫ.

Idem dicit Guli. de cu. in eo qui me de ſacro fonte leuauit qꝛ in patre ſicut in adoptiuo habet locum pena edicti. qđ nota. Ex ſimimilitudine ſequitur ꝙ nõ poſſit ipſe eſſe teſtis in cauſa mea. nec ego in cauſa ſua. quod tene menti.

Additio Baldi.

Generaliter. Vide in ſpecula. de actore. verſicu. ſed nunquid edictum. et per Cynum. C. de adulteri. l. ita pudor. Bal.

Libertus. Patrono. non dicitur agere qui petit ſe abſolui. h. d. Vel ſic. in defendendo offendenti nõ debetur honor. h. d. ¶ No. in illa lege ꝙ ille dicitur actor qui primo incipit litem, non ille qui proſequitur. ¶ Item not. arg. ex illa lege ꝙ excommunicato datur defenſio ſecundum Guli. de cu. qđ eſt verum in mera defenſione vt not. Inn. de excep. cuꝫ inter priorez. ⁊ Cy. C. de adul. l. quoniã. ⁊ l. ij. in vlti. q. ⁊ Arch. iiij. q. j. c. qđ autem. patet ex predictis qđ excõicatus poteſt opponere exceptionem defenſionis: non impugnationis trahentis ſe cum aliud preiudicium gl. tamen huius. l. facit qđ omnis defenſio competat. ⁊ vide. j. de accuſa. per Iaco. de aret.

Additio Baldi.

1 ☞ Exceptio compenſationis, an ſit mera defenſio.
2 Excommunicatus, an poſſit excipere.
3 Iurans non opponere, an poſſit compenſare.

Libertus. Qui ſe deffendit in crimine, accuſare non videtur, licet iudicem interpellet, vt lis ſine debito terminetur. Idem ſi accuſatus vlciſcatur crimen illud in accuſatorem retorquendo. de quo vide Iac. in ver. reus. item vide Arch. iij. q. j. per totuꝫ in ſumma in ver. conſiſti. vide omnino. iiij. q. j. c. ꝙ autẽ. per Arch. ¶ In tex. defendere. vide omnino qđ no. Inn. de excep. a nobis. ⁊ c. dilecti. eo. ti. ⁊ dic qđ licet lex intelligatur in reo neceſſario: qꝛ dicit reus conſtitutus. ſecus in eo qui ſe ſponte reum conſtituit. nã reus neceſſarius fundauit ⁊ firmauit perſonã ſuã in iudicio hoc ipſo qđ fuit citatus, nõ eſt ita in contradictore volũtario qui in generali iudicio. i. qđ nõ tãgit perſonaꝫ ſpecialẽ, ſe opponit vel in ſpeciali non directo in eũ tunc igitur petita venia cõtradicet libertus.
1 ¶ Idẽ videt̃ ſi velit recompenſare. nã † exceptio cõpenſationis non eſt mera defenſio. ſm Inn. qui ſic no. in ſim. de exceptio. cum inter priorem. vbi omino videas. Et adde quid in cauſa appellationis. ⁊ dic vt no. Inno. e. tit. ſignificauerũt.
2 ⁊ vide Inn. de preben. c. pro illorũ. in gl. pe. Bal. ¶ † In text. nõ videtur an excõicatus poſſit excipere. Sunt opin. Quidã ꝙ opponit exceptionem facti ⁊ nõ iuris. Alij ꝙ aut exceptio continet defenſionem cauſe aut nõ. dic de reſcrip. c. j. gloſ. vlt. per arch. li. vj. Ja. de aret. dicit aut eſt mera exceptio. aut non. ita dicit. C. de accuſ. ſeruos. Et eſt etiã arg. hic tex. ꝙ excipiendo non interrumpatur preſcriptio. de hoc extra de or. cog. cũ dilectus. per Inno. ¶ † An qui iurauit non opponere poſſit compenſare. ⁊ dic ꝙ non. extra de iureiu. c. debitores.

a Libertus. Aduerſus oblatio libelli non habet vim citationis,[a] nec cõtrouerſie mote. h. d. ¶ In gl. que incipit nota. ibi, vel ſupplicatorium, vel conuentionalẽ. ¶ In tex. ibi non puto. nam licet princeps dederit iudicem non videtur tamen permittere quod agatur niſi forma debita. nec enim per hoc preſumitur diſpenſare contra ius. ¶ In textu. ibi, in ius vocare. idem dico de ſimplici productione exceptionis facte abſente parte quod producens non incidit in penã. ſi exceptio ſit penalis per ſtatutum niſi ſecuta citatione. idem enim iuris eſt de libello petitionis ⁊ libello exceptionis nec eſt dare ratioñez differentie. ⁊ adde quod dixi. ſupra. e. l. j. quia non videtur perfecte producta exceptio vel libellus donec aduerſarius citetur. Bal.

Additio Baldi.

Libertus. Impetrãs imperiale reſcriptum vt iudex ſi delegetur in cauſa non incidit in edictum. hoc dicit ſecundum vnam lecturam. vel ſic libelli ſola oblatio, pro citatione non habetur. hoc dicit ſecundum alteram. Spe. dicit quod litere citatorie tranſeunt per audientiam ⁊ non recipiunt contradictionem niſi is contra queꝫ impetrantur obijciat de excommunicatione impetrantis. nam tertia perſona non poteſt excipere niſi litere ad eam extenderentur quod eſt not. Et ita dicit in ſpe. de reſcri. preſen. §. ratione forme. ver. item litere citatorie. ⁊ in ver. tamen idem quod in excommunicato dico in omnibus caſibus cõprehenſis. s. l. iij. §. pretor. ait. d. l. quamuis. Bald. ¶ Et vide Inno. de fil. preſby. veniens. de cler. coniug. diuer. fallacijs. vide in ſe. tit. ij. §. qualiter. ver. dicunt autem. ⁊ ver. ſe. ⁊ de accu. §. j. ver. ſed nunquid in criminali. ⁊ vide. C. vt lit. pen. l. j. vide quod notat. ſupra. ea. l. j. Bald. ¶ Ibi libellum. dicit Archi. quod idem ſi ſperatur exprimere aliquid coram iudice. ⁊ in citatorio. de reſcrip. c. ij. in glo. iſta expreſſio. lib. vj. vbi allegat de excu. tu. ſcire oportet. §. pe. Bal. ¶ In gl. j. ibi delegaretur. ⁊ ſic erat libellus precum. ¶ In textu. ibi patronum, vide omnino Archid. xxiij. di. illud. ¶ In gl. mag. ver. diſſimulando. vide. q. j. de no. ope. nun. de pupil. §. j. remiſ. in proxi. precedenti. l.

Queſitum. Permittitur nomine alieno: quod nomine proprio prohibetur. hoc dicit. ⁊ ſic magis conſideratur officium ꝙ natura, et dic, vt. s. l. ſed ſi hac. §. fin. ¶ In tex. ibi, potuiſſe. dicit Guli. ꝙ ſecus eſt in procuratore. Item argu. huius litere dicit Gul. de cu. ꝙ quando filiusfamil. agit
b nomine alieno, non eſt neceſſaria patris autoritas[b] licet contrarium notetur et male, in. l. non ſolum. §. neceſſitatem. C. de bonis que liber.

Queſitum. Qui ex neceſſitate facit, vt alius non incidit in edictuꝫ quo teneretur vt ipſe. hoc dicit, viue hic Gul. contra gloſſ. §. neceſſita. not. ⁊ vide Inno. de ordi. cogni. c. dilect. gloſ. hanc excep.

Eum pro quo. Duo dicta habet: ⁊ parificat promiſſionem factam officiali ⁊ promiſſionẽ factam parti. ꝙ not. qui promiſit aliquem repreſentare ad hoc cõpellitur. hoc dicit. ¶ In text. ibi, exhibere, id eſt, repreſentare. hec tamen promiſſio non durat lata ſententia. vt. j. de fideiuſ. l. contracte. poſt princip. ¶ Quid ſi adſciatur ⁊ de parendo mandatis curie: vtrum videatur promittere iudicatũ ſolui. dic vt not. Dy. j. de verbo. oblig. l. continuus. §. cũ quis. et an poſt illam promiſſionem poſſit opponi declinatoria fori. vide per Cyn. in. l. fina. C. de ſpon. ¶ In text. ibi, promiſit. paria ergo ſunt recipi fideiuſſores a curia: et recipi fideiuſſorem ab actore. ⁊ vide quod habes. j. de furt. l. ſi quis vxori. §. ſi fugitiuum. ¶ In text. ibi ad exhibendum, id eſt ad repreſentandum. et compellitur officio iudicis ſecundum Barto. qui allegat Iac. de bel. nam promiſſio facta in iudicio habet vim confeſſionis. ⁊ ideo habet executionem paratam. vt. j. de pac. l. tale pactum. §. qui prouocauit. In gloſſ. que incipit non eſt. in ſi. no. ergo quod licet ille promiſſiones que fiunt ad vigorẽ iudicij conſeruandi habeant executionem paratam, citatio tamen premitti debet. Bal.

Additio Baldi.

1 ☞ In criminalibus, an quis ſit fideiuſſoribus cõmittẽdus.

Eum pro quo. Quod ſi apparet promiſſio, ſed nõ apparet cui, dicit hic Gul. Ibi, cauit. An in crimina-
c li quis ſit fideiuſſoribus committendus.[c] ibi dic vt nota. in Spec. de accuſ. §. qualiter. verſic. ſed pone. titu. ij. ver. cum autem. nam aut conſtat de crimine per cõfeſſionem vel alio modo. ⁊ ponitur in carcere. Aut negatur maleficium tunc aut imponitur pena perſonalis, ⁊ ideꝫ. Aut alia que poteſt ſolui per fideiuſſorem tunc committitur fideiuſſoribus idoneis de hoc in mar. Albe. ti. de accu. dic vbi admittit̃ defenſor ⁊ fideiuſſor vbi nõ. tunc not. arg. C. de fideiuſſ. l. ſancimꝰ. Bald. ¶ In textu. apud acta. vide Innocent. de eo qui mit. in poſſ. cauſa rei ſer. conſti. glo. ⁊ ita habet. Ibi, quem, ſcilicet aliquem. ¶ Ibi promiſit, ſcilicet actori ſi promittat aliquẽ ſiſtere an non valeat ſi non eſt facta ſcriptura. Dic qđ ſic. C. de fideiuſ. l. pe. Sed quãto tempore durat obligatio. dic ſi ad preparationem iudicij eſt facta. vt ibi ſi ad totã cauſam. dic vt. l. ij. §. ⁊ poſt litẽ. bal. ¶ In gl. ſi. in ſi. ſꝫ vbi dic vt no. in ti. j. l. j. vel dic ſi eſt facta ꝓmiſſio iudici vt iudic. ibidẽ ſi parti tũc habes locum

a ¶ Citationis. addĕ ſpec. in ti. de li. cõcept. §. ſequit̃, ver. itẽ dñt quidam.

b ¶ Autoritas. adde tex. l. c. q gñaliter. de p. cu. l. vj. ⁊ Bar. in. l. filiꝰ. §. ipſe quoqꝫ. eo. ti. et ſpec. in ti. de actio. ꝟſ. ſed an egeat. ⁊ ita Io. and. in ad. ⁊ gl. in. c. fin. in ver. regulariter. de iudic. in. vj.

c ¶ Committẽdus. vide Lu. roma. in verſicu. accuſatꝰ. ⁊ do. alexan. de imo. in concil. clxxix. j. pte. ⁊ in. l. j. ð cuſ. re.

locum illa glo. Bald.
1 ☞ Quis de domo propria, non poteſt extrahi.
2 Captus illicite ante omnia eſt reſtituendus.
3 An quis poſſit in eccleſia citari.
4 Citatio, an poſſit fieri in palatio dominorum.

1 PLerique. †Nō poteſt quis in domo ſua
a recitari.i.capi.[a] ⁊ de domo ex-
trahi.⁊ qui ſe abſcondit in domo taliter quod cita
ri non poſſit ſi patiatur primum ⁊ ſm decretum
aduerſarius mittitur in bon.poſſeſſio. verbo autem ſimplici
poteſt quis in domo citari ſi ad eum patet acceſſus vel ex pu-
blico inſpicitur.in alijs autem locis quam in domo habitatio
nis poteſt vnuſquiſque re ⁊ verbo citari.h.d.vſq; ad.l.neque.
¶ In tex.ibi, domo ſua.i.in domo ſua capi ⁊ ad iudicem du-
ci. ¶ In tex.ibi, vocari.ſ.re. ¶ In text.ibi vim inferre ex quo
2 duo ſequuntur.primo ꝙ tanquã illicite captus † eſt ante om
nia relaxandus.vt.ſ.de verb.ſig.qui neq;.vbi dicitur quod il
le qui eſt in domo ſua ſi ſponte non ſequitur.i.non accedit cũ
nuncio ad iudicem, non poteſt duci per vim. ſecundus effe-
ctus eſt quod capiens tenetur iniuriarum, ſed addo tertium
ꝙ capienti poteſt reſiſti etiam armis: vt.C.de meta.l.deuotũ.
3 lib.xij.⁊.C.de iure fiſ.l.prohibitum.li.xj. ¶ † Extra querit hoc
Suli.de cu.vtrum poſſit quis citari in eccleſia.⁊ reſpondet ꝙ
ſic.licet enim eccleſia ſit tutiſſimum refugiũ ⁊ non poſſit quis
inde extrahi vt.C.de his qui ad eccl. confu.l.preſenti.⁊ in au-
then.de man.prin.§.ſed neque. hec que dicuntur verba ſunt
4 Suli.de cu. † ¶ Sed pone ꝙ aliquis eſt in palatio domino-
b rum[b] priorum nunquid ptãs poteſt illum ibi citare re ⁊ ver-
bo.dico ꝙ ſic.dato enim qd palatium ſit locus publicus ⁊ ſe-
curus. tamen ibi poteſt fieri citatio ⁊ captura, vt.ſ. eo. l. ſed
etiam.natura ibi dicit de theatro quod eſt locus publicus.
¶ Tertio ⁊ vltimo quero. familia poteſtatis currebat poſt ti
tium cauſa capiendi eum pro debito. ipſe velocitate fuge pre
uenit ⁊ ingreſſus eſt domum ſuam.queritur hoc caſu an poſ-
ſit extrahi de domo.⁊ videtur quod ſic conſiderato principio
vt.ſ.de adul.l.quod ait lex.§.ſi.ſed contrarium eſt verum.⁊ eſt
tex.hic dum dicit refugium.⁊ idem dico in eccleſia.⁊ ad hoc.
ſ.de edil.edi.l.quid ſit fugitiuus.§.idem.celſus.⁊ ibi no. Bal.

Additio Baldi.

PLerique. An valeat citatio facta in ec-
cleſia: vide hic per Suli. ¶ Itē
vide Suli.de epi.andi.l.epiſcopale.ibi, de domo.
vide Jac.de legat.j.l.cetera.§.hoc ſenatuſc. ¶ In
tex.domus, etiam conducta ſecundum Suli.

SAtiſque. ¶ In tex.ibi pene.no. primũ
⁊ ſcđm decretum penam appel
lari. ¶ In text.ibi in bonorum poſſeſſionem.licet
iſta dictio, bonorũ, premittatur tamen ſignificat
factum ⁊ non ius quia ſunt due dictiones. vnde conuerſiue
lege in poſ.bo.apparet ex predictis ꝙ in domo propria quis
non patitur capturam perſone: tamen patitur, bonorum. vn-
de poſſunt de domo alie res extrahi ⁊ pignora capi.facit.ſ.de
ven.inſpi.l.j.§.ex hoc reſcripto. ¶ In gl.ij.ibi niſi contra la-
titantem vel perſonaliter citatum: quia non minus operatur
contumacia expreſſa quã velata: ⁊ preſumitur latitare eo ipſo
quod premiſſa diligenti rimatione non reperitur in loco vbi
conſueuerat morari.facit quod not. Innocen.de eo qui mit.
in poſ.c.ſi aduerſarius.de ver.ſig.dilecto. ¶ Sed hic quero
vtrum ſm decretum interpoſitum contra non latitantem ſit
nullum ipſo iure.⁊ videtur ꝙ ſic.vt.ſ.ne quis eum,l.j.§. offi-
lium.tu dic qd eſt aliquod ex quo emanauerunt citationes le-
gitime.licet citatus haberet aliquam excuſationem vt. C. de
reſti.mili.l.ignorare.⁊ ibi plene per Cy. ¶ Extra quero hic
vtrum ex iſta miſſione, que fit ex interlocutoria ſit ſeruandus
ordo.l. a diuo pio.ſ.de re iudi.vel primo capiantur mobilia
⁊c.gl.que eſt in.l.preſenti.§.j.de his qui ad ec.confu. dicit qd
ſic.⁊ ſi hoc eſt verum multi proceſſus poſſent reſcindi: q2 vide-
mus hoc obſeruari.ſed habetis glo.contrariam in authen.de
exhi,reis.§.ſi vero etiam quidam.⁊ iſta eſt veritas: q2 iſta miſ
ſio que fit ex interlocutoria ſit ob contumaciam propulſan.et
ideo committitur iudicis arbitrio ⁊ tene menti. Bald.

Additio Baldi.

SAtiſque pene. Exiſtens in domo
ſi non habet aditũ
ad eum vel de longinquo conſpici non poteſt ciui
li cauſa nec re vel ver.poteſt in ius vocari vt con-
ſtituatur vere contumax.ſecus ſi in alio loco exiſtat.h. d.vſq;
ad.l.neq;.in.§.ſed modificat primum caſum.⁊ iſta que dicam
debent ſequi poſt verbum epiſcopalis.vbi eſt illud ſignum.⁊
C.de ſacroſan.eccle.l.placet. Et not.quod eccleſia eſt exempta
a iuriſditione laici.ſed non a territorio. vnde dicit eccleſiam
regni ciuitatis vel caſtri.de ſupplen. negl.prela.contradi.⁊ fa
cit de immu.ec.c.j.⁊ de iudi.cum her.⁊ Inn.de iu.patr.l.ex li-
teris.nã ſub vniuerſali ſignificato bene venit omnino. ¶ Itē
not.ꝙ citatio ſumpta pro actu iudic.non poteſt fieri in eccle-
ſia a laico iudice.de immu.eccl.placet ſ; ſumpta pro actu nun
cij ſic.vt hic per Suli.⁊.C.de his qui ad ec.confu.⁊.l. ſeq. pre-
ſenti.vnde ſi queris quis actus poſſit fieri in eccleſia. An que-
rimus de contractibus.⁊ poſſunt fieri vt valeant tamen puni
tur faciens.l.ſi.de his qui in ec.man.⁊.l.preſenti.§.ꝙ ſi.de his
qui ad ec.confu.qui.mo.natu.effic.ſui.§.quatuor.ſm Suli.in
d.l.nemo.nam cauſa prohibitionis non reſpicit eſſentialia a-
ctus.ſed quedam extrinſeca cum actus in ſe ſeu propter ſe ſit
permiſſus.vnde valet actus.ſ.de diuor.l.ſi.nõ obſt.l.j.ſ.de pre
to.ſtip.quia ibi actus eſt prohibitus ratione ſuſpitionis ⁊ a-
ctus ſuſpectus continet turpitudinem ſaltim preſumptiuã.
vnde non valet.quia cauſa prohibitionis reſpicit eſſentialia
act⁹.ſ.q2 corporis.aut queris de iudicijs ſecularibus.⁊ tũc aũt
loqueris de iudicio ſtricto pro actu contentioſo. ⁊ non valet
ſi ſit in eccleſia.vt in.c.decet.de immu.ecc.lib.vj. Aut pro actu
voluntarie iuriſditionis: ⁊ tunc aut exigit cauſe diſcuſſionem
⁊ partis citationem ⁊ equiparatur iuriſditioni contentioſe.ſ.
de officio conſul.j. Aut non requirit has ſolennitates tunc
valet.de tutel.qui habet.§.quolibet.l.ſi.de his qui in eccl.ma.
arg.de bon.poſ.l.iij.§.pe.ex his apparet quod tutor datur in
ec.ſed non interponitur ibi decretum ſuper alienatiõe rei mi
noris: q2 ibi exigitur plena cauſa diſcuſſio.ſupra de tranſ.cũ
his.§.ſi pretor: ⁊ not.in ſimili per docto.C.de fer.actus.⁊ Spe
cu.de ferijs.§.j.verſ.ſi. ¶ Idem dico de iuramento teſtis: quia
eſt articulus contentioſe iuriſditionis vel quaſi.nam iudica-
tur reſpectu cauſe principalis non de per ſe.⁊ vide in Specul.
de ſenten.§.iuſta pronunciatio.verſ.item eſt nulla ratione lo-
ci: ⁊ nota iſta.quia ſunt quotidiana. Si promitto aliquem ſi-
ſtere an valeat, ſi non eſt facta ſcriptura.dic qd ſic.C.de fidei-
com.l.penul.ſed quanto tempore durat obligatio.dic ſi ad pre
parationem iudicij eſt facta.vt ibi ſi ad totam cauſam.dic vt
in.l.credi.§.⁊ poſt lit. Bald.

a ¶ Capi.adđ ꝙ vex ēt ſiue ſit ꝓpria ſiue con ducta vel pre-caria.l.lex cor. §. domum. de iniur. et adde Feli.in.c.ſi. de fo.cõpet. ⁊ qd ibi dixi i apoſ.

b ¶ Dñorũ.vid dino do. Ale. de imo.hic.

SEd ⁊ ſi is. In tex.ibi ex domo ſua.tamē
idem eſt đ domo conducta ex
hoſpitio tamen vbi quis eſt tanquam aduena he-
ne poteſt duci.vt.ſ.de iniu.l.lex corne. §. domum.
ſecundum Suli.de cu. Sed quid de eo qui eſt extra domum,
tamen ſub porticu.dic vt nota. Jacob.de aret,ſ.de le.j.l.cete-
ra.§.hoc ſenatuſconſultum. ¶ In gloſſ.vltima.ibi ſecus in
criminali.dic quod in criminalibus ſi venit imponenda pe-
na corporalis reus ſemper eſt detinendus.imo dicit tex.quod
reus ⁊ accuſator propter penam talionis.vt.C.de accu.l. ſi. l;
de conſuetudine hoc non obſeruetur in accuſatore. aut venit
imponenda pena pecuniaria crimine probato.tunc aut quis
inuenit fideiuſſorem idoneum de eo repreſentando.⁊ non de-
bet duci.vt.ſ.titu.ij.in rubro ⁊ nigro.⁊.ſ.tit.j.l.j.prout eam in-
telligit Jac. bu. vnde inuenti cum armis non debent duci ad
palatium ſi dant idoneum fideiuſſorem de repreſentando ſe.
Et idem etiam tenet Barto.aut non inueniunt fideiuſſorem:
tunc diſtingue inter maſculum ⁊ feminam.nam maſculus de
bet duci ⁊ detineri.vt in.l.ij.de cuſt.reo.mulier non debet du-
ci: ſed relaxari ſuo iuramento de ſiſtendo iuri.ille text. not.C.
de cuſt.reo.authen.nouo iure, non eſt ducenda ad palatium
ſed committenda iuratorie cautioni, quod tene menti. ¶ Ex
tra quero vtrum in cauſa capitali reus ſit detinendus vſque
ad ſententiam: an ſolum quouſq; appareat eum abſoluendũ:
quod apparet ex publicatione proceſſus.⁊ dicit Jacob.quod
ſi per publicationem proceſſus apparet eum abſoluendum
non debet plus detineri per textũ de exhiben.reis. l. nullus.
in verb.donec repererit.qui textus. eſt ad hoc magis ſingula
ris aliquo alio qui reperiatur. ¶ In eadem gloſſ. ibi nec ver
bo vocatur perſonaliter ad domum: tamen citatur.vt. C. de
anna.excep.l.vt perfectus. ¶ In eadem glo.ibi.§.ſi vero qui
dam.⁊ ſic no.qd captura perſone tribus modis impugnatur
ſcilicet ratione loci: ratione perſone que capitur.⁊ ratione de
fectus iuriſditionis. Item impugnatur ratione temporis.
vt infra.de ferijs.l.j.⁊ adde quod notat.infra iudi.ſolui.l. vir
bonus. Bal.

SEd ⁊ ſi is. Hic reditur ad primum
dictum modificans adhuc
regulam.⁊ durat vſq; ad.l.neq; impube.no. gloſſ.
que incipit: ſed nec qualiter.in ver.criminali.ar.ꝙ
etiam homines de contra. poſſunt capere malefactorem et

iudici preſentare.de furt.inter.§.pe.de captura dic quod in criminali fieri poteſt,in ciuili non regulariter:vt.l.nemo carcerem.de exac.tribu.fallit ratione ſuſpitionis.vt infra de pig. queſitum.Item ratione contumacie ex peremptorio in non veniendo vt.l.conſentaneũ.C.quomodo ⁊ qñ iu.Item ratione contumacie in non ſoluendo poſt ſententiam.l.prima qui bo.ce.poſ.item ob debitum fiſcale vt.l.ſacri.in fin.ad le. Iuli. pec.¶ Sed an poſtquam cepit tenetur ceptum dimittere fideiuſſoribus.Reſpondeo in delictis.dic vt.l.ij.de cuſt.reo.in cauſis ciuilibus dic aut rationem ſuſpitionis.⁊ debet dimitti fideiuſſoribus.l.ſi fideiuſ.in fi.qui ſatiſ.co. Aut ratione contumacie in non veniendo.⁊ debet dimitti purgata contumacia ⁊ non antequaz purgetur.per id quod traditur in authen. ⁊ qui iurat.Aut in non ſoluendo debitum. ⁊ ſi eſt liquidum. non dimittitur donec ſoluatur. de lega. primo. ſi heres.aut non eſt liquidum:⁊ tunc fideiuſſoribus relaxatur.de ſtatu lib. rationem.Aut ob debitum fiſcale ⁊ eodem modo diſtinguo inter liquidum ⁊ non liquidum.vide in ca.cum epiſcopus.de offi.ordi.lib.vj. Bal.

N Eque. Libellus ergo citatorius et conuentionalis.debet dirigi contra patrez. 1
⁊ vide quod notat. per Iacob. de are. et Cyn. in a
authen.cauſa qui fit cum modo. C. de epiſcop. et cleri.in Spec.de libelli concept.§.iam nunc.ver,porro . Bal.

a ¶ Soluat.an ⁊ qñ ꝓcedat ⁊ qñ nõ.vide Feli.in.c.ad liberandã.ver.no. iij.de iudeis.

Qui. ¶ In text.ibi vocatus eſt , ſcilicet regu. et ſic captus.¶ In text.ibi vocatus eſt vi mittendus iudicis autoritate.non enim poteſt relaxari ſine licentia iudicis,etiam de licentia actoris ſecundum Barto. ¶ In text. ibi defendat,et ſatiſdet.vt infra.de reg.iuris.l.nemo aliene.et hoc verum quando quis eſt captus pro cauſe cognitione , vt cognoſcatur de lite aliqua:ſed ſi eſſet captus pro debiti pronũtiati executione tunc non debet dimitti defenſori vel fideiuſſori : quia non cadit defenſio ſed debet detineri donec ſoluat ſecundum Odof.in quadam ſua addi.et hoc bene not. ¶ In text.ibi tranſactum.nota.argumen. quod ſtatim quod accuſatio eſt facta concordia que tollit totam penam maleficij ex forma ſtatuti,ipſe captus qui detinebatur quia non poterat dare fideiuſſorem,ſtatim debet relaxari. ¶ Item eſt argu. quod ſi pendente termino banni fiat concordia quod per lapſum termini non intelligatur non comparenti preiudicium generari,ſed quando comparet debet abſolui ab obſeruatione iudicij.et eſt textus iſte notabilis ⁊ multum ſingularis. et poteſt iſte text.intelligi in captura facta. et in comparitione fienda.et vide quod notat.in Specu. de contumac.§. fina.in fine. ¶ Et notat.in hac.l.quod non dicitur contumax , qui defenditur.

Additio Baldi.

8 ☞ Abſentie cauſas allegans,an impediat proceſſum.

N Eque impuberes. Uide in Spec. de contumacia.§.fina.in fin.⁊ de libe.concept. §. iam nunc.verb.porro.⁊ de primo ⁊ ſecundo decreto.§. reſtat.verſicu.quid ſi nominans dominum.⁊ eod.titu.§.ſequitur.ver.fin.¶ In text.dimittendum a captura vel a pena ſecundum Iacob.but.ibi.ſi quis.vide.l.hoc autem.§.primo ex
1 quib.cau.in poſſeſ.ea. ¶ †An autem allegans cauſas abſentie impedit proceſſum . dic quod ſic.in criminali.ſed in ciuili non impedit proceſſum tanquam contra abſentem, ſed bene impedit ne procedatur tanquam contra latitantem . vnde primum decretum patitur non reſtitutionem.§. de reſtit.mi. ſi.ignorare.Si autem veniret plenam defenſionem neutrum pateretur.hoc tangit quedam gloſ. infra.de here.inſti.ſi quis inſtituatur de quodam libro habui. Bald. ¶ In text.defendet, quid in nuncio.dic ſecus vt notat. Innocen.de procurat. capitu.ſecundo.⁊ in ſpecu.de ſecundo decre.§.reſtat . verſicu. quid ſi non reperiatur.in fi.vide infra.ſol.l. iij. §. pe. per Iacob.vide Cyn.C.ſi contra ius vel vti.public. l . preſcriptione. in vltim.queſtio. Bal.

C Ommunis. Reuerentia eſt indiuidua, ⁊ ideo cuilibet patronorum debetur inſolidũ.hoc dicit. ¶ In tex. ibi:ne in penam,ſcilicet integram. non enim dicitur pena.¶ In gloſ.ſua in fi.ibi,in re vniuerſitatis.hic ſingulorum.⁊ facit.j.ſi ſer.vend.l.teſtatrix.§.plures.¶ Extra quero ſi habeo feudum vel emphyteuſim a duobus fratribus: et vni facio quod debeo,alteri non,an perdam totum feudũ vel totam emphyteuſim: videtur ꝙ ſic:vt in.l.noſtra.cõtrarium eſt verum ꝙ partem tantũ circa quam delinquo.j.de his qui. vt indig.l.reſcriptum.nam ſumus in re diuiſibili ſm Gul.de cu.⁊ facit ad hanc.l.vlti.j.de iure patro.⁊ adde quod not. in.l. ij.circa prin.C.de lib.⁊ eorum liber.

Additio Baldi.

C Ommunis. Ad queſtio. de eo qui habet rẽ in emphyteuſim a duobus,⁊ vendit de conſenſu vnius tantũ, et in re dimidia,vide hic Gul.ibi libertus. vide de iure patro.l.fi. Bal.

I N eum. Hanc.l.declara vt not. inſti. de act. §.penales. Bal.

1 ☞ Pena corporalis loco pecuniarie non irrogatur.
2 Lex penalis,non habet locum,niſi in ſuis terminis.

S I ſine. † Luat in corpore qui nõ habet vnde ſoluat.[a] hoc dicit.que regula eſt 1 a
vera vbicunqꝫ quis conuenitur ratione maleficij vel doli. non in ſimplici debito, qd non deſcendit ex maleficio vt.C.de exact.tribu.l.nemo carcerem. libr.x.qui tex.eſt not.¶ In tex.ibi:ex querela. hoc verbum eſt multum ponderandum : quia nec pena.l.aureorum:nec ſecũdario pena.l.aureorum:nec ſecundario pena in corpus infligitur,niſi quatenus ab offenſo petitur, vnde eo inuito non poſſet iudex loco pecunie caſtigare debitorem in corpus. ¶ In tex.ibi : a prefecto vrbis,id eſt a iudice competenti. ¶ In tex. ibi,caſtigatur.hec caſtigatio loco ſolutionis ſuccedit. et a pena pecuniaria liberat.vt.j.de iniur.l.ſed ſi vnus.§.ſi ante.vbi eſt text. no.vnde licet poſtea perueniat ad pinguiorem fortunam ſm Gul.non tenetur. ¶ In tex.ibi,ſi inopia.nota ergo quod pena corporalis loco pecuniarie non irrogatur,niſi in ſubſidiũ facta excuſſione bonorum ⁊ dicit quedã gloſ. qd cum detineri in carcere ſit pena circa corpus detenti:qd pro debito non poteſt quis detineri in carcere niſi facta excuſſione bonorum: vt no.j.de ſuſpec. tut.l.iij.§.tutores.quam gloſſ.alibi non ha-
2 bes.⁊ adde quod notat.in.l.prima.C.de ceſ.bon. ¶ †In glo. que incipit quia hic.in fin.nota. ergo legem non habere locum niſi tantum in ſuis terminis ⁊ caſibus ead.l. comprehenſis.vnde pena que imponitur per reformationem extrauagantem habet locum in caſu reformationis non in caſu ſtatuti ſcripti in volumine. ¶ Sed nunquid impune alij vtentur.dic quod non. ſed imponitur pena arbitrio iudic.vt.C. de profeſſo.⁊ medic.l. medicos.libro decimo. vbi eſt text.not. Baldus.

Additio Baldi.

1 ☞ Qui luit in corpore,an poſſit puniri,ſi poſtea venerit ad pinguiorem fortunam.

S I ſine venia. ¶ Laborare vide Innocen.extra de ſol. cap. pe.vide.j.de mino.quod ſi minor.§.ſi ſeruus . vide hic Guli.vide in Spe.de accu.§.ſequitur.verſicu. ſed quid ſi pauperi.ſic vide alias non intelligas quod notat Iacobus de aretio.C.de ſeruis fugitiuis.l.quicunque.in ver. j.ſi ſine.Quid ſi patronus remittit ius patronatus . videtur
1 non valere,vt.l.paulus.§.patroni.de bo.libe.contra † tamen in generali exceptione non videtur remiſſa reuerentia nec futura ingratitudo.vt.C.de bo.lib.l.ſi.non ob.contra . quia loquitur in fictione teſtamenti que eſt publici iuris. Ideo per pactum non immutatur:ſed ius patronatus eſt ius priuatuz ⁊ remiſſibile.⁊ ſic non ob. ¶ In tex.ibi , Si ſine.vide Archi. xiiij.q.vj.ſi res.in addi.que incipit adde vbi . ¶ In text.ibi, dignoſcitur.quid ſi dolus venit purgandus per actionez ex cõtractu.dic admitti.ceſ.bo.in.l.ſi.C.que in frau.cre.¶ Quid in oppreſſis.dic vt.C.de ceſ.bo.l.propter.An poſſit tali beneficio renuntiari.eſt ar.quod ſic.l.fina.in vltim.gloſſ.eod.titu. ¶ Quid ſi reus eſt diues ⁊ tamen prius vult luere in corpore,quam ere ſoluere? Reſpond.ſoluere cogitur.Nam in ſubſidium tantum tranſitur ad penam corporalem hic porro eſt beneficium ſeu auxilium miſſionis in poſſeſſionem, vt. j. de noxalib.l.⁊ ſi condemnatus licet contra no.in cap.tue. vt lit. non cõteſt.diſtinguit autem in verbo,dignoſcitur.Aut pena eſt ta

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

eſt taxata a iure.ꝛ tunc non diſtinguitur qualitas perſonarū niſi qui nō poteſt ſoluere,luat in corpoꝛe.Aut eſt arbitraria.ꝛ tunc aut ratione dignitatis quis pꝛeſumpſit delinquere ꝛ foꝛtius punitur.Aut delinquit:vt quelibet.ꝛ tunc pena perſonalis eſt maioꝛ in minoꝛi pena pecuniaria maioꝛ in minoꝛi vt not.Cy.C.de ſum.tri.nemo.in addi.ſed illud poteſt intelligi cum agitur ad vindictam,ꝛ lis eſt conteſ. tunc enim actio nō eſt de re familiari.l.cum eunti.§.eman.de colla,bo.ar. cōtra ei quo eſt in moꝛa conteſtandi litem:vt.l.ſi eum.§. qui iniu.ſi qs
2 cau.¶†Sꝫ an qui luit in coꝛpoꝛe pͭ puniri ſi poſtea venerit
a ad pinguioꝛē foꝛtunā. dic ꝙ nō,[a] qꝛ ſatiſfactū eſt.vt.l.ſꝫ ſi minus.§.ſi ante.de in li.iu.Sed qualiter iudex egreditur foꝛmā petitionis quo ad rē,ꝛ in perſonā tranſit,cū pena pſonalis applicetur fiſco.cōtra.l.vt fundū.ꝛ.ī.de arbi.l.intra.Rñ.in illis egrediebaꝛ foꝛmā ꝛ naturā.q.hic foꝛmā,ſed non nām criminis ꝛ iudicij.ꝛ eſt ſic in.§.pena grauioꝛ.In tex.in ṽ.ſine.Quid ſi in eadē cauſa vocauit plures.vtrū plures puniētur dico qđ non qꝛ lꝫ ſunt plures,facta tñ ſunt ad vnū finē ordinata,vñ qñqꝫ eſt vnū factū ſolū.ꝛ tūc vna pena qñqꝫ plura facta.ꝛ tūc aut ſunt oꝛdinata ad vnū finē aut ad diuerſos:vt not.Dy.de priuat.deli.nunquid plura.ꝛ plene p Ja.bu.in.l.quicūqꝫ.C.de ſer.fugi.vbi videas.Uel dic aut quis pſeuerat in eodē crimine qđ eſt qñ nunꝙ ſe purgauit.ſꝫ ſemp cōtinuauit:ꝛ tūc nō cumulaꝛ pena:ſꝫ augeꝛ vt.l.ſi diutino.de penis.ꝛ de fur. inficiando.§.infans.ꝛ.C.de anna.exce.l.j.§.pe.Aut quis verterat crimen qđ eſt qñ iā ſemel ab eo ſe purgauerat, vel qñ crimen nō hꝫ cauſam cōtinuā ſed interpolatā.vt adulteriū ꝛ tūc non augetur pena:ſed cumulatur vt.l.agraria.de termino moto.ꝛ.l. pe.ꝛ ſi.de colleg.illicit.Qñqꝫ etiā augetur vt. ff.de penis aut facta.ꝛ in aut.qui ſemel.ꝛ ibi per Ja.but.In lr̄a.f.no. iſtā ſol. ꝙ dicit ſtatutum ꝙ ille cui eſt factū pꝛeceptū de ſoluēdo ſi eſt cōtumax puniatur in.x.li.mō pone ꝙ ſunt facta plura pcepta an p quolibet puniaꝛ in.x.li.ꝛ dic ꝙ ſic ex pꝛedictis. ſecus in mulcta vt ſi ſtatutū nō limitat penā:ſed dat iudici autoꝛitatē mulctādi vſqꝫ in.x.lib.p qualibet cōtumacia.nā nō pōt mulctare niſi ter vt.l.eos.ꝯ mō mulctādi.¶Sed qd ſi accuſatus de vno pꝛecepto ſpꝛeto iterato accuſaꝛ ꝯ alio in eadē cauſa.dicit reus tu nō debes audiri:qꝛ ab initio debuiſti ꝯ omnib⁹ accuſare.Ecōtra dicit actoꝛ ꝙ illud ñ fuit petitū tūc.ꝛ videꝛ qđ actoꝛ nō audiꝛ.vt.ff.de iniur,l.pꝛetoꝛ.§.ſi mihi plures. ñ obſt, allegatio actoꝛis:qꝛ reus nō cogitur petere contra ſe.

¶Si quis in ius vocatus non ierit:ſiue quis eum vocauerit, quem ex edicto non debuerit. Rubꝛica.

1 ☞Renūtiatio pꝛiuilegij facit idoneum illū,qui alˀs nō erat.
2 Pꝛiuilegio,an ipſo facto poſſit renunciari.
3 Qualiter quis habeat pꝛiuilegium non ratione imbecillitatis:ſed fauoꝛis abundantis.
4 Electio ſemel facta,qualiter poſſit iterari.

SI quis in ius. Nō dicitur idone⁹ fideiuſſoꝛ q coꝛam iudice eiuſdē cauſe non poteſt efficaciter conueniri niſi pꝛiuilegio ſuo ſpecialiter renūtiet.h.d.Uel ſic.p nō facto habeꝛ ꝙ ſm foꝛmā iuris cōmunis nō eſt celebꝛatuꝫ. h.d. ¶Not.qđ ſiue loquamur in fideiuſſoꝛe dando ſiue in fideiuſſoꝛe dato non ſatiſfit iuri niſi fideiuſſoꝛ ſit idoneus. Secundo no.ꝙ non eſt idoneus ille qui habet pꝛiuilegiū ꝛ declinatoꝛiā
1 foꝛi.¶†Tertio not.ꝙ renunciatio ꝑuilegij facit idoneū illuꝫ
2 qui alias nō erat.¶†Quarto no.ꝙ nō renūtiaꝛ ꝑuilegiū ipo facto.ſꝫ reqriꝛ renūciatio ſpālis.i.expſſa ſm Pe.q̄ faciat mētionē ꝑuilegij.nā nō ſufficit gñalis renūtiatio ſꝫ gl.¶Opponiꝛ,idone⁹ fideiuſſoꝛ dꝫ p idoneo reputari ex q̄ eſt acceptat⁹ p actoꝛē ꝛ iudicē.vt.ī.de fideiuſ.l.q ſatiſda.Rñdet Pla.ꝙ hic nō erat fideiuſſoꝛ acceptat⁹.imo ꝯdicebat actoꝛ ꝛ dicebat eū nō eē idoneū.vt.ī.q ſatiſ.cog.l.arbitrio.ꝛ ħ lec.ē ṽa.ī ſe. ſꝫ tex. nō patiꝛ iſtā expoſitionē,qꝛ tex.dicit ꝯderit.ꝛ dicit p nō dato hr̄.nā hoc ṽbū,hr̄,denotat fictionē.ergo re ṽa erat dat⁹.iō alij ſoluūt alr̄:qꝛ dicūt ꝙ ħ fideiuſſoꝛ nō erat idone⁹ rōne ꝑuilegij,vñ defect⁹ cōſiſtebat in iure obligatiōis,vel ī iure executionis i.l.aūt ꝯria erat defectus facultatū.tūc eñ lꝫ fideiuſſoꝛ nō ſit ſoluēdo:teneꝛ tñ ꝛ pͭ capi p debito.vt.ſ.eo.l.eū p quo. ꝛ iō mioꝛ ꝯfect⁹ ē ille ꝙ ꝑm⁹ qꝛ pꝛio ius reſiſtit.hic aſſiſtit.Tertij diſtigūt,ꝙ aut fideiuſſoꝛ ē acceptat⁹ ab ignoꝛāte aut a ſciēte. ar.ī. ſi qs cau.l.ſꝫ ꝛ ſi qs.§.ſi. ¶Tu q̄ſi ex oīb⁹ collige ſic. aut loqmur ī fideiuſſoꝛe dādo.ꝛ tene opi.Pla.aut ī fideiuſſoꝛe dato:tūc refert.aut eſt impedimētū iuris.ꝛ habeꝛ p nō dato niſi impedimentū remoueatur vt hic.aut eſt impedimentū facti, id eſt facultatū.ꝛ tunc refert,aut fideiuſſoꝛ eſt acceptatus p illum qui habet poteſtatē pꝛeiudicādi,aut p er aliū. Pꝛimo caſu aut ſcienter ꝛ pꝛeiudicat ſibi,aut ignoꝛāter ꝛ nō pꝛeiudicat: vt no.ī.mā.l.inter cauſas.§.abeſſe.Scđo caſu ñ ꝑiudicat. Exemplū ſi iudex maleficioꝝ acceptauit fideiuſſoꝛē nō idoneuꝫ, nā nihilomin⁹ poterit reus capi,vt iterato ſatiſdet.nec tñ pꝛimus fideiuſſoꝛ p hoc eximiꝛ ab obligatione lꝫ reus nō ſit releuat⁹ ab onere ſatiſdādi de nouo vt colligiꝛ in gl.q̄re in pꝛima ſol.ꝛ tene mēti.ergo circūſpecte debēt agere aſſeſſoꝛes cū fideiuſſoꝛes recipiūt.ꝛ no.ꝙ ex ꝑdictis appꝫ ꝙ acceptio non firmat pſonā ꝯ ihabilitatē.¶Scđo opponiꝛ ꝛ vr̄ ꝙ teneat fideiuſſio lꝫ non ſit renunciatū pꝛiuilegio:qꝛ rōne cōtract⁹ pmiſſoꝛ ſoꝛtiꝛ foꝛū indeclinabile vt.ī.de iud.l.oēm.ꝛ.l.cū furioſus. §.ſi.ꝛ in aut.qua in puicia.in pꝛin.gl.rñdet trib⁹ modis.Pꝛima rñſio eſt ꝙ pmiſſoꝛ obligaꝛ,tñ reus pꝛincipalis nō exoneraꝛ.hec reſponſio nō placet glo.qꝛ ſi obligatio tꝫ:fideiuſſoꝛ vr̄ idoneus,ergo nō eſt vlteri⁹ grauād⁹ reus in dādo fideiuſſoꝛē. Et iō ſoluiꝛ ſcđo mō ꝙ veruꝫ eſt qđ obligatio tꝫ.ꝛ qđ pōt conueniri in loco vbi contraxit:tamē non coꝛā eodē iudice ſed coꝛā ſuo iudice vnde hꝫ declinatoꝛiā ratione iudicis non ratiōe generalis foꝛi.exēplū in ſcholari q ſe obligat ī iſta ciuitate hñ foꝛū hic ſoꝛtitur ratione cōtractus.tamē non perdit electionē iudicuꝫ niſi huic pꝛiuilegio renūtiet.illa fuit ſol.Jo.q̄ eſt ipſa veritas ſm Pe.ꝛ no.hñ hāc ſol.Tertio mō ſol. gl. qđ verum eſt ꝙ pmiſſoꝛ obligaꝛ.ꝛ verū eſt ꝙ vbi ſoꝛtiꝛ foꝛū ratione contractus.ſi ibi inueniꝛ.ſꝫ ſi nō inuenitur ibi:tūc nō ſoꝛtiꝛ ibi foꝛū:ſꝫ in ppꝛio domicilio.niſi renūtiauerit declinatoꝛie foꝛi.qꝛ hoc caſu ſoꝛtiꝛ ibi foꝛū ſiue inueniaꝛ,ſiue non.ꝛ iudex loci vbi degit remittet eū ad locū ꝯtus ſicut fit remiſſio in delictis.ꝛ ſm hoc habes ponere exēplū in foꝛēſi q ſideiuſſit:qꝛ ſi nō renūtiauit pꝛiuilegio foꝛi poſt receſſum,ñ pͭ ibi cōueniri.ſi autem renūtiauit poterit cōueniri ꝛ ꝯbebit ad illū locū remitti.ſic qꝛ eſt idone⁹ ex cōueniēdi facultate.ꝛ ſunt illa ṽba gloſ.q̄ opinio
b nō reperiꝛ alibi.ꝛ ſic not.qđ in ꝯctibus nō ſit remiſſio[b] niſi ſit renuntiatū exceptiōi foꝛi.qđ tene mēti.ꝛ rō pͭ eſſe. qꝛ. ex quo renuntiauit exceptioni foꝛi non pōt opponere de foꝛo icōpetēti.Itēꝫ qꝛ doloſe vr̄ abeſſe vñ quodāmodo.rōne delicti ſit remiſſo.ꝛ facit ħ ꝯ debitoꝛes fugitiuos.ꝛ ꝯ iſtos mercatoꝛes fallitos.ꝛ adđ ꝙ no.Gul.de cu.in.l.j.ī.ꝯ eo ꝙ cer.lo.ꝛ no. hñ iſtā gl.¶Sꝫ ꝯtra iſtud exēplū de foꝛenſi opponiꝛ, qđ foꝛēſis non dicaꝛ idoneus fideiuſſoꝛ,vt no.in aut.de exhibendis reis.§.ſuſcepto.ſꝫ reſpōdeo ꝙ ibi loquiꝛ quo ad facultates hic quo ad facilitatem conueniendi.¶Tertio pꝛincipalr̄ opponiꝛ. Dicitur hic qđ requiriꝛ renuntiatio ſpecialis.ꝯtra qꝛ idē operaꝛ gñale quo ad gen⁹,ꝙ ſpāle q̄ ad ſpecies vt.l.ſi duo. de admit. tu.Sol.illa regula fallit ī renūtiationib⁹:qꝛ vbi qs renūtiat. iuri ſuo renūtiatio dꝫ eſſe ſpālis ꝛ certa,vt.ī.ſi qs cautio.l.ſꝫ ꝛ ſi qs.§.queſitū,ſꝫ gl.ſed ipē dicit ꝙ ſufficit renuntiatio generalis.ꝛ reſpōdet ad.§.queſitum.qđ ibi renūtiabatur exceptiōibus futuris q̄ ſunt incerte,hic pꝛeſentibus q̄ ſunt certe, ī qb⁹ nō pōt cadere erroꝛ ſꝫ Pe.Bar.dꝫ ꝙ ñ ſufficit renūtiatio generalis dicēdo renūtio exceptiōib⁹ meis.nec tñ requiriꝛ renūtiatio ſpāliſſima dicēdo renūtio tali ꝑuilegio. Sꝫ ſufficit quedā media foꝛma dicēdo renūtio oīb⁹ ꝑuilegijs ſm Bar.tu dic ꝙ interdū eſt pꝛiuilegiū alicui cōceſſum rōne ibecillitatis.exēplū in muliere ꝛ minoꝛe.vt.ī.de noua.l.doli mali.tunc reqriꝛ renūtiatio ſpāliſſima.ꝛ ꝙ renūtiās ſit certioꝛat⁹ de hñficio.vt no.ī.ad vel.l.ſi.niſi illa renūtiatio fiat de cōſcientia iuris. vt ī mr̄e ſuſcipiēte tutelā:qꝛ hꝫ renūtiare oī hñficio.vt ī aut.vt matres debitrices.§.qꝛ ṽo.ꝛ no.C.qñ mu.tu.offi.fun.pͭ.aut,mr̄i ꝛ auie.facit qđ no.ī.de ṽ.ob.l.ſciēdū.ꝛ p Cy.ī.l.ij.C.de reſcin.
3 ven.¶†Interdū qs hꝫ ꝑuilegiū nō rōne ibecillitatis,ſꝫ rōne exuberātis fauoꝛis.vt ī milite ꝛ ſcholari.tunc ſto litere noſtre ꝙ requiriꝛ renuntiatio ſpecialis,non tñ ſpecialiſſima.ꝛ in hoc credo ꝙ Bar.bene dicat.ꝛ adđ qđ no.C.qñ impe.iter pu.ꝛ vi.
4 l.j.¶†Ultio.l.nr̄a duciꝛ in ar.ꝙ electio ſemel facta.poſſit iterari,ſi eſt in ea defect⁹,qꝛ hr̄ p ñ facta.quā.q.pſequiꝛ hic Cy.ī ſuo cōmento.ꝛ Ja.ponit.ī.de iureiu.l.qui ſaltem. Bal.

a ¶Quod non. Adde pari.de puteo in tracta.ſindi. verſ. lꝫ.ꝛ qđ ibi dixi in apoſtil.

b ¶Remiſſio. Pꝛo q̄ tn oīno vide Feli.ī in.c.lꝫ rōne. in pꝛin.in ver. ex delictis doc. cū plu.ſe.de fo. cōpe.vbi etiaꝫ ꝛ an ꝛ qñ in criminalibus et qd in ciuilib⁹ mulcta alia ad materiam no.

Additio Baldi.

SI quis in ius. Uide oīno in ſpe. de ꝯpet.iudi.adi.§.j.ṽ. ſꝫ pone cleric⁹.vide qđ no.In.de offi.dele. ſignificātib⁹.in gl.q̄ inci.ignꝛa⁹.in ṽ.remittat.Itē adde oīno Arc.xj.q.j.te qdē.vide an.in aut.qua in puincia. ꝛ in ea. glo.vide Gul.C.ſi qs decurial.vl̄ cohoꝛtal.l.j.ꝛ vide oīno qđ no.In.de offi.dele.ſignificaſti.de fo.cōpe.dile.ꝛ Accu.in ſum. C.de iur.om.iu.in gl.que incipit,ibi dare.vide in ſpec.de ci.§. contrahi.per Jo.an.in fine.

1 ☞Citatus quāuis pꝛiuilegium habeat,tñ tenetur cōparere.
2 Excuſatoꝛ ſine mandato poteſt allegare cauſas abſentie
3 Inobediens mulctandus eſt.